

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuosille 2014–2015

Tammikuu 2014

Liikenne- ja viestintäministeriön

visio

Hyvinvointia ja kilpailukykyä hyvillä yhteyksillä

toiminta-ajatus

Liikenne- ja viestintäministeriö edistää väestön hyvinvointia ja elinkeinoelämän kilpailukykyä. Huolehdimme toimivista, turvallisista ja edullisista yhteyksistä.

arvot

Rohkeus

Oikeudenmukaisuus

Yhteistyö

Esipuhe

Tähän julkaisuun on koottu liikenne- ja viestintäministeriön sekä hallinnonalan virastoille ja laitoksille asetetut tulostavoitteet. Tulostavoitteet on vahvistettu ministeriön ja viraston tai laitoksen välillä solmitulla tulossopimuksella.

Tulosohjausprosessille ollaan luomassa hallituskauden mittaista sykliä. Tämä näkyy siten, että tulossopimukset laaditaan myös hallituskauden mittaisiksi. Tulossopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta ja hallituksen strategisesta toimeenpanosuunnitelmasta. Hallinnonalan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet on purettu toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiksi. Tavoitteena on auttaa kytkemään viraston (ml. ministeriön) tavoitteet tiiviimmin yhteisiin tavoitteisiin.

Hallituskauden mittainen tulossopimus otettiin käyttöön Ilmatieteen laitoksen osalta vuosille 2012–2015. Muiden hallinnonalan virastojen ja ministeriön osalta monivuotinen tulossopimus on laadittu ensimmäistä kertaa vuosille 2013–2015. Ministeriön ja virastojen ja laitosten monivuotisiin tulostavoitteisiin esitetyt muutokset vuosille 2014–2015 ovat vähäisiä, koska tavoiteasettelun muuttamista merkittävästi ei ole katsottu perustelluksi enää hallituskauden tässä vaiheessa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle asetetuista vaikuttavuustavoitteista raportoidaan hallituksen vuosikertomuksessa. Virastot ja laitokset raportoivat toiminnallisten tulostavoitteiden saavuttamisesta viraston tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa.

JAKELU:

Hallinnonalan virastot ja laitokset
Hallinnonalan virastojen ja laitosten talousjohto
Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtionvarain controller -toiminto
Liikenne- ja viestintäministeriö
    Liikenneministeri
    Asunto- ja viestintäministeri
    Ministerien eritysavustajat
    Kansliapäällikkö
    Liikenne- ja viestintähallinnon controller
    Liikenne- ja viestintäministeriön sisäinen tarkastus
    Osastot ja yksiköt
    Virastojen ja laitosten ohjauksesta vastaavat

SISÄLLYSLUETTELO

Liikenne- ja viestintäministeriön tulostavoitteet vuodelle 2014–2015	3
Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenneviraston välinen tulossopimus vuosille 2014–2015	9
Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenteen turvallisuusviraston välinen tulossopimus vuosille 2014–2015	21
Liikenne- ja viestintäministeriön ja Viestintäviraston välinen tulossopimus vuodelle 2014–2015	30
Liikenne- ja viestintäministeriön ja Ilmatieteen laitoksen välinen tulossopimus vuosille 2014–2015	36

Liikenne- ja viestintäministeriön tulostavoitteet vuosille 2014–2015

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET – HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO

Hallitus vahvisti 5.10.2011 hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman, jolla tehostetaan hallitusohjelman toteuttamista. Periaatepäätös täsmentää hallitusohjelman painopistealueiden keskeiset tavoitteet, kärkihankkeet ja valmisteluvastuut strategisiksi poikkihallinnollisiksi politiikkakokonaisuuksiksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön päävastuulle asetettiin hallitusohjelman painopistealueisiin liittyen seuraavat kärkihankkeet:

- Liikennepoliittisella selonteolla linjataan, yli vaalikauden ulottuvat strategiset tavoitteet tulevien hankekokonaisuuksien pohjaksi ja valtakunnan keskeisten liikenneverkkojen kehittämiseksi.
- Liikenneinvestointien erilaisten budjetti- ja rahoitusmallien selvitetään.
- Älystrategiat: Edistetään tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien älyratkaisujen käyttöönottoa poikkihallinnollisesti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Jokainen ministeriö laatii hallituskauden alussa älystrategian tavoitteineen ja ohjauskeinoineen.

Hallitusohjelmaan sisältyi lisäksi joukko liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle kohdistuvia tavoitteita/toimenpiteitä. Näistä keskeisimpiä ovat:

- Toteutetaan selontekona eduskunnalle annetun sähköisen median viestintäpoliittisen ohjelman edellyttämät toimenpiteet.
- Tuetaan edistyksellisten digitaalisten palvelujen tarjontaa lainsäädäntöä selkeyttämällä (tietoyhteiskuntakaari).
- Postitoiminnan jatkuvuus ja postipalvelut turvataan huomioiden asiakkaiden muuttuvat tarpeet.
- Edistetään huippunopean laajakaistan tarjontaa ja käyttöä, jotta Suomi nousee Euroopan johtavaksi laajakaistamaaksi. Edistetään nopeiden laajakaistayhteyksien käyttöönottoa koko maassa ja nopeutetaan vapaan langattoman verkon leviämistä.
- Turvataan kotitalouksille kohtuuhintainen mahdollisuus nopeaan laajakaistayhteyteen liittymiseen ja käyttöön.
- Varmistetaan, että kaikki voivat osallistua tietoyhteiskuntaan ja digitaaliseen maailmaan esteettömästi ja torjutaan ikäihmisten syrjäytymistä.
- Edistetään tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien älyratkaisujen käyttöönottoa poikkihallinnollisesti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla ja selvitetään tietoteknologian avulla saavutettavat päästövähennysmahdollisuudet.
- Yleisradion rahoitus uudistetaan siten, että Yleisradion rooli suomalaisen kulttuurin tuottajana, moniarvoisena ja riippumattomana tiedonvälittäjänä sekä sanavapauden foorumina turvataan.
- Liikennepoliitikassa otetaan huomioon Suomen päästövähennystavoite liikennesektorille.
- Hallitus turvaa perusväylänpidon määrärahojen nykytason painottaen perusradanpitoa.
- Joukkoliikenteen palvelutasoa parannetaan, tavoitteena matkustajamäärien kasvu ja yksityisautoilun vähentäminen. Otetaan käyttöön valtakunnallinen joukkoliikenteen lippujärjestelmä, jossa yhdellä matkakortilla voi matkustaa kaikissa joukkoliikennevälineissä.
- Edistetään kaupunkiseutujen lähiraideliikenteen kehittämistä.

31.12.2013

- Käynnistetään Helsingin ratapihan rautatieliikenteen ohjausjärjestelmän uudistamisen suunnittelu. Tavoitteena on rautatieliikenteen parempi ohjaus ja valtakunnallisen häiriöherkkyyden vähentäminen.
- Hallitus toimii aktiivisesti alusten ulosliputuksen estämiseksi ja pitääkseen Suomen lipun kilpailukykyisenä kansainvälisessä merenkulussa.
- Selvitetään satelliittipaikannukseen perustuvien tienkäyttömaksujen käyttöönottoa.
- Kehitetään määrätietoisesti pyörä- ja kävelytieverkostoa ja edistetään kävely- ja pyöräilystrategian toimenpiteitä.
- Liikennealan lainsäädännön valmistelussa ja liikennehankkeissa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja toiminnan vaikutuksiin eri väestöryhmille ja yhdenvertaisuudelle, erityisesti iäkkäiden, lasten ja vammaisten henkilöiden kannalta.
- Selvitetään ajoneuvojen katsastusta koskeva lainsäädäntö siten, että alan kilpailu lisääntyy kuluttajansuoja, turvallisuus, katsastushinnat ja valvonta huomioiden.

2. POIKKIHALLINNOLLISET KOKONAISUUDET

Poikkihallinnollisia kokonaisuuksia, joiden edistämisessä liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla on merkittävä rooli:

- Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi hallitus laatii pitkän aikavälin ilmastopoliittisen EU-strategian. Päivitetään kansallinen ilmasto- ja energiastrategia. Perustetaan monitieteellinen ja riippumaton ilmastopaneeli.
- Liikennepolitiikka kytketään kokonaisvaltaisesti ja poikkihallinnollisesti elinkeinoelämän, talouden ja työllisyyden sekä alueiden kehittämisen kehykseen. Valtion liikenneratkaisuilla tuetaan alueiden toimintaedellytysten kehittämistä.
- Liikennehallinnon toiminnassa ja hankinnoissa hyödynnetään innovatiivisia toimintamalleja ja ratkaisuja.
- Liikenneratkaisuilla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä eriarvoisuuden vähentämistä.
- Liikenneratkaisuilla tuetaan tulevaisuuden hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamista sekä kestäväää kehitystä.
- Liikennehallinto osallistuu sisäisen turvallisuuden parantamiseen. Hallitus laatii kolmannen sisäisen turvallisuuden ohjelman laajan turvallisuuskäsityksen pohjalta. Ohjelmassa määritetään keskeisimmät turvallisuushaasteet ja kehittämiskohteet.
- Varmistetaan vahvistettujen vesienhoitosuunnitelmien toimeenpano. Hallitus tehostaa pohjavesien suojelua ja riskien hallintaa laatimalla suojelusuunnitelmia ja varmistamalla niiden toteutumisen. Tietoperustaa pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi parannetaan.
- Vähennetään melun terveys- ja häiriövaikutuksia sekä pienhiukkasista johtuvia terveyshaittoja.
- Tavoitellaan Suomeen tietointensiivisen teollisuuden investointeja osana kansallista strategiaa ulkomaisten investointien saamiseksi Suomeen. Suunnataan julkista tutkimusrahaa digitaalista taloutta koskevaan yhteiskunnalliseen ja sosiaaliseen perustutkimukseen.
- Interaktiivisen tieto- ja viestintätekniiikan, kuten sosiaalisen median, käyttöä lisätään hallinnon ja kansalaisten välisessä kanssakäymisessä.
- Vahvistetaan viranomaisten ja elinkeinoelämän yhteistyötä digitaalisten palvelujen häiriöttömän toiminnan varmistamisessa myös sään ääri-ilmiöissä.

- Edistetään tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien älyratkaisujen käyttöönottoa poikkihallinnollisesti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla ja selvitetään tietoteknologian avulla saavutettavat päästövähennysmahdollisuudet.
- Suomi tukee EU:n sisämarkkinoiden loppuunsaattamista ja Eurooppa 2020 –strategian tavoitteita, erityisesti digitaalisten sisämarkkinoiden kehittämistä sekä yritystoiminnan ja työllisyyden edistämisen vahvistamista.
- Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi hallitus laatii pitkän aikavälin ilmastopoliittisen EU-strategian. Päivitetään kansallinen ilmasto- ja energiastrategia vuoden 2012 loppuun mennessä. Perustetaan monitieteellinen ja riippumaton ilmastopaneeli.
- Edistetään kansallista tutkimusinfrastruktuuripolitiikkaa.
- Edistetään suomalaisen osaamisen hyödyntämistä arktisella alueella, joka on keskeinen ilmastonmuutoksen, luonnonvarojen lisääntyneen hyödyntämisen ja mahdollisten ympäristöriskien kannalta.
- Itämeren tutkimus järjestetään haasteita vastaavaksi varmistamalla merentutkimuksen resurssit.
- Julkisen tiedon hyödyntämistä edistetään avaamalla julkisin varoin tuotettuja tietovarantoja kansalaisten ja yritysten käyttöön.
- Valtiokonsernin ohjauksen, johtamisen ja rakenteiden uudistaminen: hallinnonalakohtaisen, vuoden 2012 loppuun mennessä laaditun vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman tavoitteet toimeenpannaan.

3. VIESTINTÄPOLITIikka

3.1 Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

- Viestinnän ja tietoyhteiskunnan peruspalvelut ja niiden turvallisuus on varmistettu.
- Monipuolisia, korkealaatuisia ja kohtuuhintaisia viestintä- ja tietoyhteiskuntapalveluita on saatavilla koko maassa.
- Tieto- ja viestintäteknologiaa ja digitaalisia palveluita käytetään täysimääräisesti yhteiskunnan toimivuuden, kansalaisten hyvinvoinnin ja yritysten kilpailukyvyn edistämiseksi.

3.2 Toiminnalliset tulostavoitteet vuosina 2014–2015

- Viestintäverkot ja – palvelut toimivat laadukkaasti ja häiriöttömästi. Viestintäverkkojen vikatilanteiden määrä on alhainen.
- Laissa säädetyt yleispalvelut ovat kaikkialla saatavilla koko maassa.
- Haja-asutusalueiden laajakaistahanke etenee.
- Viestintäpalveluiden hinnat ovat Suomessa kansainvälisesti edullisia.
- Laajakaistaliittymien keskimääräinen nopeus kasvaa.
- Kaupallinen televisiotarjonta säilyy monipuolisena.
- Internet-palveluiden osuus BKT:stä kasvaa.
- Kuluttajien tyytyväisyys sähköisiin palveluihin lisääntyy.
- Yritykset käyttävät enemmän sähköisiä palveluita.

4. LIIKENNEPOLITIIKKA

4.1 Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

- Matka- ja kuljetusketjut toimivat sujuvasti ja turvallisesti hyvinvointia ja kilpailukykyä edistäen.
- Liikennejärjestelmän toimintavarmuus paranee.
- Joukkoliikenteen palvelutasoa parannetaan, tavoitteena matkustajamäärien kasvu ja yksityisautoilun vähentäminen. Erityisen huomion kohteena on raideliikenteen lisääminen ja palvelutason parantaminen.
- Suomi on liikenneturvallisuudeltaan Euroopan parhaiden maiden joukossa. Tieliikenteen turvallisuus paranee jatkuvasti.
- Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään Suomen kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Liikenteen terveydelle ja luonnolle aiheuttamat haitat minimoidaan.
- Liikennejärjestelmän ylläpidon ja kehittämisen sekä liikennetoimialan toiminnan tehokkuus paranee käyttäen hyväksi monipuolisesti erilaisia keinoja mm. tieto- ja viestintäteknologiaa.

4.2 Toiminnalliset tulostavoitteet vuosina 2014–2015

- Liikennepolitiikan linjausten, toimien ja ohjelmien valmistelua, työkaluja ja tietopohjaa on kehitetty aiempaa asiakaslähtöisemmäksi, vaikuttavammaksi ja Suomen elinvoimaisuutta sekä kasvua vahvistavaksi.
- Liikenteen hinnoittelua on kehitetty ohjaamaan ja tehostamaan liikennejärjestelmän käyttöä.
- Liikenteen, maankäytön ja aluekehittämisen yhteensovittamista on jatkettu.
- EU- ja kansainvälisten asioiden, ml. kahdenväliset suhteet erityisesti Venäjän kanssa, valmistelu on laaja-alaista ja ennakoivaa ja vaikuttaminen relevanteilla foorumeilla oikea-aikaista, koordinoitua ja tehokasta.
- Toimintojen jatkuvuus ja tarvittavan palvelutason ylläpitäminen on häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa suunniteltu ja resursoitu.
- Joukkoliikennelain täysimääräinen täytäntöönpano alkuperäisessä aikataulussa on varmistettu.
- Varmistetaan, että yhteentoimiva maksu- ja informaatiojärjestelmä on toteutettu.
- Julkisin varoin toteutettavien eri hallinnonalojen henkilökuljetusten yhdistämistä vaihtoehtoja on tutkittu ja luotu liikenne- ja viestintäministeriön puolesta edellytykset kuljetusten yhdistämiselle.
- Ammattiliikenteen turvallisuuskulttuuria ja vastuullisuutta on parannettu säädöksin ja vapaaehtoisia toimintamalleja edistämällä.
- Tieliikenteen turvallisuutta koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen ja tieliikenteen turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä on edistetty ja liikenne- ja viestintäministeriön vastuulla olevia toimenpiteitä on toteutettu.

- Uuden teknologian hyödyntämistä ja liikenteen energiatehokkuutta on edistetty.
- Ympäristöstrategian toteutus on aloitettu.
- Uuden älyliikenteen strategian toimeenpanoa on edistetty.

5. MINISTERIÖN YHTEISET TAVOITTEET

5.1 Hallinnonalan yhteiset tavoitteet

- Kehitetään liikenne- ja viestintäalalla tarvittavaa osaamista ja asiantuntemusta sekä tuotetaan tietoa lainsäädännön ja poliittisen päätöksenteon pohjaksi.
- Huolehditaan yhteiskunnan turvaamiseen liittyvien tehtävien toteuttamisesta.
- Hallinnonalan toiminnan tuottavuutta parannetaan.
- Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan toimintaa kehitetään edelleen tavalla, joka edistää sekä toimialan yhteiskunnallista vaikuttavuutta että hallinnonalan virastojen ja laitosten toiminnallista tuloksellisuutta, taloudellisuutta ja tuottavuutta.
- Lainsäädäntötyö täyttää valtioneuvoston asettamat laatuvaatimukset.
- Inhimillistä pääomaa kehitetään.

5.2 Toiminnalliset tulostavoitteet vuosina 2014–2015

- Hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoiminta tukee liikenteen ja viestinnän strategisten linjausten toteuttamista. Tutkimus- ja kehittämistoiminnalla kehitetään liikenne- ja viestintäalalla tarvittavaa osaamista, asiantuntemusta ja kansainvälistä tietopohjaa.
- Tutkimusyhteistyö on vakiintunut FinTRIP verkoston puitteissa.
- Ennakointityö tuottaa tietoa toimintaympäristön muutoksista mahdollistaen ennakoivan suunnittelun ja reagoinnin.
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa on toteutettu osana osastojen normaalia toimintaa, erityisesti lainsäädännön ja tulosohjauksen keinoin.
- Kokonaistuottavuus paranee vuosittain 2 % ja työn tuottavuus 1 % suhteessa edelliseen vuoteen.
- Hallinnonalan tulosohjausta on kehitetty strategisemmaksi, vaikuttavammaksi ja ketterämmäksi hyödyntäen kumppanuusmallia.
- Ministeriön työnjako on selkiytetty ja todettu toimivaksi.
- Ministeriön ja hallinnonalan virastojen ja laitosten välinen työnjako on selkiytetty ja todettu toimivaksi.

31.12.2013

- Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelma on toimeenpantu ja ydintoimintanalyysin toimenpiteitä on toteutettu.
- Hallinnonalan osakeyhtiöiden kilpailukykyä kehitetään omistajaohjauksen keinoin pitkäjänteisesti niin, että osakeyhtiöiden kyky suoriutua yhteiskunnallisesta perustehtävästään kustannustehokkaasti paranee samalla kun valtio saa pääomalleen tuottoa.
- Hallinnonalan arjen toiminnassa on otettu huomioon kestävän kehityksen tavoitteet.
- Lainsäädäntöprosessi on selkeästi johdettu ja säädösvalmistelu on ammattitaitoista.
- Tietojärjestelmien käyttöä ja hyödynnettävyyttä on parannettu prosesseja kehittämällä ja tekemällä tarvittavat toimet toimintakulttuurin muuttamiseksi sekä henkilöstön tietoteknisen osaamisen parantamiseksi.
- Ministeriön työtyytyväisyys paranee kaikilla osastoilla seuraavasti:

Vuonna 2014

- LVM: 3,6 ja kaikki yksiköt vähintään 3,1
- VPO: 3,75 ja kaikki yksiköt vähintään 3,2
- LPO: 3,5 ja kaikki yksiköt vähintään 3,1
- YLO: 3,7 ja kaikki yksiköt vähintään 3,2
- VIE: 3,8

Vuonna 2015

- LVM: 3,7 ja kaikki yksiköt vähintään 3,3
- VPO: 3,8 ja kaikki yksiköt vähintään 3,3
- LPO: 3,6 ja kaikki yksiköt vähintään 3,3
- YLO: 3,7 ja kaikki yksiköt vähintään 3,3
- VIE: 3,8

- Ministeriön johtaminen on ammattitaitoista. Työtyytyväisyysbarometrin johtamisindeksi paranee kaikilla osastoilla ja ministeriön kokonaisindeksi on vähintään 3,7.
- Ministeriön ja sen hallinnonalan viestintää ja sidosryhmätoimintaa on kehitetty niin, että ne tukevat tehokkaasti ministeriön ja hallinnonalan strategisia tavoitteita ja tehtäviä.
- Lisätään ministeriön viestinnän ja sidosryhmätoiminnan suunnitelmallisuutta ja ennakkointia yhteistyössä substanssiosastojen kanssa viestinnän vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi.
- Tehostetaan sosiaalisen median ja muun interaktiivisen tieto- ja viestintäteknologian käyttöä ministeriön kanssakäymisessä sidosryhmien ja kansalaisten kanssa avoimuuden ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenneviraston välinen tulossopimus vuosille 2014–2015

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET – HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO

Hallitus vahvisti 5.10.2011 hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman, jolla tehostetaan hallitusohjelman toteuttamista. Periaatepäätös täsmentää hallitusohjelman painopistealueiden keskeiset tavoitteet, kärkihankkeet ja valmisteluvastuut strategisiksi poikkihallinnollisiksi politiikkakokonaisuuksiksi.

Hallitusohjelman painopisteistä Liikenneviraston toimintaan vaikuttavat erityisesti seuraavat tavoitteet/toimenpiteet:

Julkisen talouden vakauttamisessa (painopiste 2) on hallituksen tavoitteena:

parantaa talouden kasvupotentiaalia. Tämän tavoitteen edistämiseksi on liikenne- ja viestintäministeriön vastuulle osoitettu mm. seuraavat toimenpiteet:

- Liikennepoliittisella selonteolla linjataan yli vaalikauden ulottuvat strategiset tavoitteet tulevien hankekokonaisuuksien pohjaksi ja valtakunnan keskeisten liikenneverkkojen kehittämiseksi.
- Älystrategiat: Edistetään tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien älyratkaisujen käyttöönottoa poikkihallinnollisesti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Jokainen ministeriö laatii hallituskauden alussa älystrategian tavoitteineen ja ohjauskeinoineen.

tuottavuuden lisääminen. Tämän tavoitteen edistämiseksi ovat liikenne- ja viestintäministeriön vastuulle osoitettu mm. seuraavat toimenpiteet:

- Julkishallinnon sähköisen asiointin ja palvelujen kehittäminen asiakaslähtöisesti.
- Hallinnonalakohtaisen, vuoden 2012 loppuun mennessä laaditun vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman tavoitteet toimeenpannaan.

2. POIKKIHALLINNOLLISET KOKONAISUUDET LIIKENNEPOLITIIKASSA

Poikkihallinnollisia tulostavoitteita, joiden edistämisessä Liikennevirastolla on merkittävä rooli

- Liikennepolitiikka kytetään kokonaisvaltaisesti ja poikkihallinnollisesti elinkeinoelämän, talouden ja työllisyyden sekä alueiden kehittämisen kehykseen. Valtion liikenneratkaisuilla tuetaan alueiden toimintaedellytysten kehittämistä.
- Liikennehallinnon toiminnassa ja hankinnoissa hyödynnetään innovatiivisia toimintamalleja ja ratkaisuja.
- Liikenneratkaisuilla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä eriarvoisuuden vähentämistä.
- Liikenneratkaisuilla tuetaan tulevaisuuden hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamista sekä kestäväää kehitystä.

- Liikennehallinto osallistuu sisäisen turvallisuuden parantamiseen.
- Liikenneturvallisuusvision toteutumista edistetään vastuullisuutta korostaviin sekä ennaltaehkäiseviin riskianalyysipohjaisiin toimintamalleihin perustuvalla pitkäjänteisellä ja poikkihallinnollisella liikennejärjestelmän kehittämisenä.
- Liikennehallinto osallistuu aktiivisesti valtionhallinnon sähköisen palveluväylän kehittämiseen ja toteuttamiseen.

3. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

- Matka- ja kuljetusketjut toimivat sujuvasti ja turvallisesti hyvinvointia ja kilpailukykyä edistäen.
- Liikennejärjestelmän toimintavarmuus paranee.
- Joukkoliikenteen palvelutasoa parannetaan, tavoitteena matkustajamäärien kasvu ja yksityisautoilun vähentäminen. Eriyksen huomion kohteena on raideliikenteen lisääminen ja palvelutason parantaminen.
- Suomi on liikenneturvallisuudeltaan Euroopan parhaiden maiden joukossa. Tieliikenteen turvallisuus paranee jatkuvasti.
- Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään Suomen kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Liikenteen terveydelle ja luonnolle aiheuttamat haitat minimoidaan.
- Liikennejärjestelmän ylläpidon ja kehittämisen sekä liikennetoimialan toiminnan tehokkuus paranee käyttäen hyväksi monipuolisesti erilaisia keinoja mm. tieto- ja viestintäteknologiaa.
- Tuetaan tutkimuksen keinoin ilmastonmuutokseen sopeutumista toimien laaja-alaisesti yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa.

4. KOKO HALLINNONALALLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

- Huolehditaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen liittyvien tehtävien toteuttamisesta.
- Hallinnonalan toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta parannetaan.

5. LIIKENNEVIRASTON TEHTÄVÄ JA PAINOPISTEET

5.1 Liikenneviraston visio ja toiminta-ajatus

- Visio: Toimivat liikenneyhteydet – hyvinvoiva Suomi.
- Toiminta-ajatus: Liikennevirasto mahdollistaa toimivat, tehokkaat ja turvalliset matkat ja kuljetukset.

5.2 Liikenneviraston rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa

Liikenneviraston toiminnan tavoitteena on toimivien ja turvallisten matka- ja kuljetusketjujen varmistaminen, joukkoliikenteen edellytysten parantaminen sekä ympäristöön ja ihmisiin kohdistuvien liikenteen haittavaikutusten vähentäminen.

Liikennevirasto on aloitteellinen liikennejärjestelmän kehittäjä. Toiminnan tuloksellisuutta parannetaan hyödyntämällä uuden teknologian mahdollisuuksia liikennejärjestelmän toimivuuden tehostamiseksi, uudistamalla toimintatapoja ja hallinnon rakenteita sekä kehittämällä osaamista yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.

Liikenneviraston tehtävänä on liikenne- ja viestintäministeriön harjoittaman liikenne- ja viestintäpolitiikan ja sen hyväksymien strategioiden mukaisesti vastata liikenteen palvelutason ylläpidosta ja kehittämisestä valtion hallinnoimilla liikenneväylillä. Virasto edistää toiminnallaan koko liikennejärjestelmän toimivuutta, liikenteen turvallisuutta, alueiden tasapainoista kehitystä ja kestäväää kehitystä. Virasto toteuttaa liikennepoliittisen selonteon mukaisia toimenpiteitä liikenne- ja viestintäministeriön johdolla laaditun toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Virasto hyödyntää uutta tekniikkaa älyliikenteen strategian mukaisesti.

5.3. Toiminnan painopisteet

Liikennepolitiikka tähtää kasvun, kilpailukyvyn ja hyvinvoinnin tuottamiseen ja tukemiseen koko Suomessa, se on osa yhteiskuntapolitiikkaa. Uuden liikennepolitiikan mukaisesti liikenteen palvelut on tuotettava mahdollisimman viisaasti ja tehokkaasti kulloinkin käytettävissä olevilla resursseilla. Asiakaslähtöisyys, käyttäjien mukaantulo palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen, palvelutaso-ajattelu, monipuolinen keinovalikoima, talouskasvun ja liiketoiminnan edistäminen, vastuullisuus sekä yhteistyö ja avoin vuorovaikutus ovat uuden liikennepolitiikan lähtökohtia.

Uuden liikennepolitiikan mukaiset ajattelu- ja toimintatavat näkyvät kaikessa Liikenneviraston toiminnassa kuten asiakkaiden tarpeiden ja liikennejärjestelmän tilan seurannassa, tehokkaimpien toimien ja toimenpidekokonaisuuksien suunnittelukäytännöissä sekä tuotteiden ja palvelujen hankintamenettelyissä. Virasto ohjaa myös ELY-keskusten liikenne- ja infrastruktuurivastuualueita toteuttamaan uuden liikennepolitiikan periaatteita ja menettelytapoja. Virasto kehittää systemaattisesti omia prosessejaan ja menettelytapojaan uuden liikennepolitiikan periaatteiden mukaisiksi yhteistyössä hallinnonalan ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa. Virasto myös osallistuu aktiivisesti hallinnonalan yhteiseen liikenne- ja viestintäministeriön johdolla tapahtuvaan uuden liikennepolitiikan kehittämis- ja kokeilutoimintaan ja tukee sitä toimenpiteillään.

1. Liikenneturvallisuuden parantaminen ja poikkihallinnollinen yhteistyö

- Liikennevirasto osallistuu aktiivisesti laaja-alaiseen poikkihallinnolliseen yhteistyöhön sekä vaikuttaa poikkihallinnollisen liikenneturvallisuuspilotin toteuttamiseen. Liikennevirasto tukee tulohajauksen keinoin ELY-keskuksia paikallisessa ja alueellisessa liikenneturvallisuusyhteistyössä.
- Liikennevirastossa otetaan käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmäajattelu raideliikenteen lisäksi myös muissa väylämuodoissa.
- Liikennevirasto osallistuu valtioneuvoston tieliikenteen turvallisuuden periaatepäätöksen sekä liikenneturvallisuussuunnitelma 2014:n täytäntöönpanoon.

2. Hankintamenettelyn suunnittelun ja toteuttamisen kehittäminen ja hankehallinta

- Otetaan käyttöön uudistuneet hankinnan ohjeistukset ja parannetut hankinnan menettelytavat, joiden avulla vahvistetaan loppukäyttäjä- ja toimittajamarkkinoiden hallinnan näkökulmia sekä parannetaan infra-alan tuottavuutta.
- Kehitetään hankintaa ja toimittajamarkkinoiden hallintaa Liikenneviraston hankinnan toimintalinjojen mukaisesti yhteistyössä infra-alan kanssa.
- Jäänmurtoon kehitetään uusi palvelun- tuotantomalli tavoitteena kustannusten hallinta.

- Kiinnitetään huomiota hankkeiden kustannusarvioiden pitävyyteen.
- Kehittämishankkeiden hankehallinnassa otetaan kehittämistyössä luodut uudet menettelyt käyttöön.
- Varmistetaan väylähankkeiden valtuusseurannan kattavuus, aukottomuus ja sitoumusten oikeellisuus sekä määrärahojen seurannan ja raportoinnin täsmällisyys.

3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

- Liikennevirasto kiinnittää erityistä huomiota esiin tulleisiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puutteisiin ja varmistaa niiden korjaamisen.
- Liikennevirasto toteuttaa viraston talouden ja toiminnan laajuuteen, sisältöön ja niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset sisäisen valvonnan menettelyt.

4. Toimintatapojen uudistaminen ja tuottavuuden parantaminen

- Varmistetaan toimintajärjestelmän käyttöönotolla prosessien jatkuva kehittäminen ja tehokkaimpien toimintatapojen käyttöönotto.
- Tunnistetaan tärkeimmät liikenne- ja väylätietotuotteet ja varmistetaan tarpeisiin vastaavien tietotuotteiden saatavuus.
- Varmistetaan, että rakentamisen aikana saatava tieto on käytettävissä infran koko elinkaaren ajan.
- Virasto avaa tietoaineistot Liikenteen ja viestinnän avoin tieto - raportin tiekartan mukaisesti ja kokoaa tietopalvelut liikenteen älystrategian mukaisesti. Avattavan tiedon vaikuttavuuden arvioiminen on virastossa osa tiedon avaamisen prosessia.

5. Toimivat matka- ja kuljetusketjut

- Rautatieliikenteen täsmällisyys nostetaan pysyvästi asiakkaiden näkökulmasta riittävälle tasolle, niin lähiliikenteessä kuin kaukoliikenteen pääyhteysväleilläkin.
- Ensisijaisesti varmistetaan keskeisen väyläverkon tarkoituksenmukainen kunto sekä koko verkon päivittäinen liikennöitävyys ja hoitotaso.
- Joukkoliikenteen kilpailukykyä parannetaan kehittämällä joukkoliikenteen matkaketjuja, ohjaamalla ja koordinoimalla ELY-keskusten joukkoliikenneasioita sekä kehittämällä yhteistä lippu- ja maksujärjestelmää.
- Ohjataan linja-autoliikenteen kilpailun avaamisen valmistelua ja toteutusta joukkoliikennelainsäädännössä asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
- Toteutetaan raskaan liikenteen mittojen ja massojen muutoksen edellyttämiä toimia niin, että liikenteelle tuleva hyöty voidaan varmistaa mahdollisimman hyvin väylänpidon rahoituksen sallimissa puitteissa.

6. Ympäristöhaittojen hillintä

- Liikennealan ympäristöstrategia ja vuodenvaihteessa 2013–2014 valmistuva liikenneviraston ympäristötyön toimintalinjat ohjaavat toteutettavaa ympäristöohjelmaa.

7. Varautuminen

- Varaudutaan hoitamaan viraston tehtävät keskeytyksettä myös normaaliajan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

- Valmistaudutaan erilaisiin häiriötilanteisiin ja kehitetään tietoja, taitoja ja välineitä, joilla häiriötilanteiden aiheuttamat haitat minimoidaan.

8. Tutkimus-, ennakointi-, arviointi- ja seurantatoiminta (TEAS)

- Viraston tutkimus- ja kehittämistoiminta noudattaa hallinnonalalla tehtyjä TEAS-linjauksia ja tukee hallinnonalan ja viraston tavoitteiden saavuttamista. Toteuttamisessa hyödynnetään laajalti hallinnonalan yhteistyötä ja poikkitieteellistä tutkimustoimintaa keskittyen niihin osa-alueisiin, jotka kuuluvat viraston vastuualueille.

9. Inhimillisen pääoman kehittäminen

- Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman.
- Arvojen toteutumista, johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä arvioidaan ja kehitetään suunnitelmallisesti.
- Hyvän henkilöstöpolitiikan mukaiset käytännöt, kuten oikeudenmukainen palkkaus, joustavat työajat, urakehitys ja tarkoituksenmukaiset henkilöstöedut ovat käytössä.

6. KESKEISET TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET VV. 2013 – 2015

Lähivuosien heikot talousnäkymät tuovat painetta kestävään talouskasvuun tähtääviin toimenpiteiden etsimiseen. Liikennejärjestelmän palvelutasossa painottuvat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä parantavat ja mm. kuljetuskustannuksia alentavat toimenpiteet. Talousnäkymät aiheuttavat myös tarvetta varautua nopeastikin heikkeneviin rahoituskehyksiin.

Venäjä on noussut Suomen toiseksi suurimmaksi vientimaaksi, ja sen talous kasvaa nopeammin kuin EU-alueen talous. Tämä lisää tavaraliikennettä itärajalta. Venäjän taloudellinen kehitys lisää myös rajan ylittävien matkustajien määrää. Kehitys lisää painetta itärajan liikenteen toimivuuden kehittämiseen.

Suunnitteilla olevien kaivoshankkeiden käynnistymisestä ei vielä ole tehty sitovia päätöksiä, mutta toteutuessaan kaivosten kuljetukset voivat edellyttää tiettyjen yhteysvälien liikenneinfran parantamista.

Merenkulun rikkipäästöjen vähennykset tulevat voimaan 1.1.2015 ja sen todelliset vaikutukset alkavat näkyä suunnittelukauden lopulla.

Toteutuessaan kuntauudistuksen myötä muodostuvat suuremmat kunnat voivat parantaa mahdollisuuksia liikenteen ja maankäytön yhteensovittamiseen. Toisaalta kuntien heikko taloustilanne voi johtaa tehtävien siirtoon kunnilta valtiolle tai valtion rahoituksen ohjaamiseen kunnille.

7. TULOSTAVOITTEET

Toiminnalliset tulostavoitteet

	Toteutu ma 2012	Tavoite 2013/ Toteutu ma- arvio	Tavoite 2014	Tavoite 2015	Arvio 2016
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA					
Palvelukyky ja laatu					
Kansalaisten tyytyväisyys matkojen toimivuuteen (1-5)	*	3,5/3,4	*	3,3	
Elinkeinoelämän tyytyväis. kuljetusten toimivuuteen (1-5)	*	3,9/3,8	*	3,8	
Sidosryhmien tyytyväis. Liikenneviraston toimintaan (1-5)	3,5	3,5/3,6	3,5	3,6	3,6
Matka- ja kuljetusketjujen toimivuus					
Radanpidosta johtuvat viivästykset kaukoliikenteessä, % (enintään) junista 5 min.	3,9	4	4	4	4
Radanpidosta johtuvat viivästykset lähiliikenteessä, % (enintään) junista 3 min.	2,0	2,0/5-6	1,5	1,5	1,5
Jäänmurtopalveluiden odotusaika, h (keskimääräinen)	3,11	3,5	3,5	3,5	3,5
Väylien kunto					
Kauppamerenkulun huonokuntoiset väylät, km, enintään	370	360	340	320	320
Päällystetyt tiet KL huono ja erittäin huono, km (keskeinen/muu tieverkko) enintään	762/ 3 576	850/ 4 250	800/ 5 000	800/ 5900	800/ 6400
Maantie- ja ratasillat KL huono ja erittäin huono, kpl, enintään	740	800	800	835	855
Radan huonosta kunnosta johtuvat liikenne rajoitukset, km, (keskeinen/muu rataverkko), enintään	44/185	50/250	50/300	50/350	50/350
Liikenneturvallisuus ja ympäristö					
Tieliikenteen henkilövahinko-onn. vähenemä perusväylänpidon toimin, kpl, vähintään	23,9	23/15	23	18	15
Väylänpidon meluntorjunnan vaikutus, hlö/vuosi, vähintään	630 tie 0 rata	2 890 tie 400 rata	685 tie 300 rata	550 tie 0 rata	490 tie 1680 rata 2,0
Pohjavesien pilaantumisriskin vähenemä väylänpidon toimin, km, vähintään	5,5 tie	7,4 tie	5,7 tie	5,0 tie	
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS					
Tuottavuus ja kokonaistaloudellisuus					
Työn tuottavuuden kehittyminen, %	..	1	1	1	1
Kokonaistuottavuuden kehittyminen, %	..	0,2	0,2	0,2	0,2

8. RAHOITUS

Toiminnan painopisteet on asetettu ja rahoitus on kohdistettu toimenpiteisiin siten, että tulostavoitteet (osin aleneva rahoitustaso) on mahdollista saavuttaa vuoden 2014 talousarvion rahoitustasolla. Myöhempien vuosien arviot on sovitettu kevään 2013 kehyspäätöksen mukaiseen rahoitustasoon.

8.1. Keskeiset linjaukset rahoituksen suuntaamisessa

Liikennepoliittisen selonteon linjauksen mukaan liikenteen rahoituksen painopistettä suunnataan liikenneverkkojen kehittämisinvestoinneista perusväylänpidon pieniin investointeihin ja ylläpitoon. Siirto on vuodesta 2016 alkaen 100 M€/v. Kehyksen määräytymisessä ja pitkäjänteisessä toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon se, että perusväylänpidosta siirretään v. 2015 alkaen 20 M€/v merenkulun tukiin, jolloin selonteon periaatteiden mukainen perusväylänpidon rahoituslisäys on vuodesta 2016 alkaen 80 M€/v.

Rahoituksen ostovoiman vähentymistä ei voida jakaa tasaisesti koko väylänpitoon. Tavoitteena on, että muutoksen yhteiskunnalliset vaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi, kuitenkin huomioiden liikennepoliittisessa selonteossa esille tuotu rautatieliikenteen toimintavarmuuden turvaaminen.

Liikenteen päivittäinen toimivuus on väylänpidon ensisijainen tehtävä. Päivittäisen kunnossapidon ja liikenteen palveluiden taso pyritään pääosin varmistamaan koko väyläverkolla, mutta tason osittaiseen laskuun myös varaudutaan.

Päivittäinen kunnossapito

Päivittäisen kunnossapidon palvelutaso pyritään pääsääntöisesti säilyttämään rahoituksen muutoksista huolimatta. Kunnossapidon tasoa ja tarvetta erityisesti erittäin vähän liikennöidyllä verkolla tulee kuitenkin tarkastella kriittisesti kustannusten kannalta. Perusväylänpidossa noudatetaan seuraavia linjauksia:

- Koko väyläverkon päivittäinen liikennöitävyys ja hoitotaso varmistetaan. Palvelutasoa koskevat nykyiset verkolliset prioriteetit pyritään säilyttämään. Tiestöllä ei kuitenkaan pystytä tekemään liikennemäärän kasvusta aiheutuvia hoitoluokkien korotuksia.
- Kriittisten laitteiden kunnossapidon täsmätehostamisella vähennetään liikenteen toimivuuteen ja täsmällisyyteen koituvia riskejä.
- Päivittäisen kunnossapidon tarve lisääntyy ja elinkaarikustannukset nousevat väyliä ylläpidon ja parantamisen vähenemisen myötä.
- Mittausten ja tiedonkeruun määrä ja kohdentaminen arvioidaan kriittisesti tulosten hyödyntämisen kannalta

Ylläpito

Rahoituksen taso ei riitä olemassa olevan verkon nykykunnan ylläpitoon.

Ylläpidossa noudatetaan seuraavia linjauksia:

- Viikkaiden ja erityisesti elinkeinoelämän kannalta tärkeiden yhteyksien päällysteiden (tiet) ja päällysrakenteiden (radat) kunto säilytetään. Muun verkon kunto joustaa rahoituksen mukaan.
- Turvallisuuden edellyttämien ohjauslaitteiden ja -merkkintöjen kunto varmistetaan.
- Siltojen peruskorjausten määrä mitoitetaan niin, että sillaston kuntotaso säilyy riittävällä tasolla. Turvallisuuden ja liikenteen verkollisen toimivuuden kannalta kriittiset korjaukset priorisoidaan koko maassa.
- Sorateillä toteutetaan hoidon lisäksi vain välttämätön ylläpito. Kelirikkoa poistetaan vain rahoituksen sallimissa puitteissa.

Ylläpidon verkollinen priorisointi johtaa keskeisen verkon ulkopuolella nopeus- ja painorajoituksiin ja huonokuntoisten vähäliikenteisten päällystettyjen teiden muuttamiseen sorateiksi.

Liikenteen palvelut

Liikenteen palvelut toteutetaan pääosin nykylaajuudessaan. Liikennekeskustoiminnan ja liikenteen ohjauksen palveluja ja palvelutasoa arvioidaan sen vaikuttavuuden mukaisesti. Lisäksi toiminnan tuottavuutta parannetaan mm. toimintamalleja kehittämällä sekä uutta teknologiaa hyödyntämällä. Liikenteenohjausjärjestelmien uusimishankkeen valmistuminen parantaa toimintamahdollisuuksia, mitä hyödynnetään muun resursoinnin kehittämisessä.

Älyliikenteen sovellutukset edellyttävät myös väylänpitäjän toimia. Toiminnan tehostamisella, palveluiden priorisoinnilla ja palveluntuottomalleja kehittämällä kasvava toiminta voidaan toteuttaa nykyisen suuruisella rahoituksella.

Liikenteen ohjausjärjestelmien uusiminen etenee ja valmistuttuaan se parantaa liikenteen ohjausta ja ennakointia sekä toimintavarmuutta, kehittää päätöksenteossa käytettäviä työkaluja ja mahdollistaa paremman yhteistyön viranomaisten kanssa. Uusia tietopalveluja liikkujille, elinkeinoelämälle ja lisäpalvelujen tuottajille kehitetään. Vanhentuneet ohjauksen tietojärjestelmät uusitaan ja tietotekniset rakenteet muutetaan nykyistä modulaarisemmiksi. Liikennepalvelujen kehittymistä pystytään tukemaan tarpeiden mukaisesti. Jäänmurron nykyinen palvelutaso säilytetään. Yhteysalusliikenteessä ja maantielauttaliikenteessä palvelutaso säilyy pääosin nykyisellään, mutta selvitetään säästömahdollisuudet ja tehdään päätökset tulevasta palvelutasosta.

Parantaminen

Rahoitustaso edellyttää tiukkaa priorisointia parantamistoimenpiteissä. Parantamisessa noudatetaan seuraavia linjauksia:

- Toteutetaan nimetyt erillishankkeet: MAL, tieverkon massat ja mitat, liikennejärjestelmien ohjausjärjestelmien uusiminen, routa- ja pehmeikköohjelma sekä raakapuutermiinalit.
- Muutoin parantaminen joustaa päivittäisen kunnossapidon ja liikenteen palveluiden varmistamiseksi.
- Rautatieliikenteen täsmällisyyttä parantavat investoinnit priorisoidaan muun rataliikenteen palvelutason parantamisen edelle.
- Parannuskohteiden suunnittelussa lisätään vaihtoehtotarkasteluja, joiden avulla etsitään tehokkaat keinot ja askellus liikenteen toimivuuden turvaamiseksi yhteysvälillä.
- Ulkopuoliset tahot osallistuvat kaupunkikohteissa parantamiskohteiden toteutuksen kustannuksiin kokonaishyöty, myös kaavoitushyöty huomioiden.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen kulkutapaosuutta ja matkustajamääriä kasvatetaan luomalla joukkoliikenteestä kaikille käyttäjäryhmille yhteis- ja helppokäyttöinen kokonaisuus. Nykyisellä rahoitustasolla joukkoliikenteen palvelutaso kuitenkin laskee.

Joukkoliikenteen valtionrahoitus kohdennetaan uudelleen vastaamaan paremmin tarpeita, kun joukkoliikennelain siirtymäajan sopimukset päättyvät portaittain vuosien 2014 ja 2019 välillä.

8.2. Määrärahat

Toiminnan painopisteet on asetettu ja rahoitus on kohdistettu toimenpiteisiin siten, että tulostavoitteet on mahdollista saavuttaa vuoden 2014 talousarvion ja vuonna 2015 peruslaskelman mukaisella rahoitustasolla.

1 000 euroa		TA 2013	TA 2014	2015	2016	2017	2018
31.10.01.	Liikenneviraston toimintamenot (sm 2v)	86 503	86 079	82 598	82 480	82 480	82 480
31.10.20.	Perusväylänpito (sm 2v)	944 235	990 484	947 194	1 058 509	1 079 509	1 074 509
31.10.35.	Valtionavustus länsimetron rakentamiseen (sm 3v)	24 000	55 744	88 713	20 400		
31.10.70.	Jäänmurtajan hankinta (smv 3)	27 000	46 000	52 000			
31.10.76.	Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (am)	34 997	34 997	34 997	34 997	34 997	34 997
31.10.77.	Väyläverkon kehittäminen (sm 3v)	361 700	393 641	306 240	186 920	230 390	219 250
31.10.78.	Eräät väylähankkeet (sm 3v)	167 260	25 000	56 200	76 100	23 700	0
31.10.79.	Elinkaarirahoitushankkeet (sm 3v)	47 000	69 000	102 750	97 970	93 210	115 450
31.30.43.	Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantaminen (am)	81 000	86 420	86 420	86 420	86 420	86 420
31.30.63.09.	Suurten kaupunkien joukkoliikennetuki	10 250	12 750	12 750	12 750	12 750	12 750
31.10.63.11.	Keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
31.30.63.12.	Kehittämishankkeet	1 445	2 254	1 754	1 754	1 754	1 754
31.30.63.13.	Liikkumisen ohjaus	705	900	900	900	900	900
31.30.50.	Lästimaksuista suoritettavat avustukset (am)	800	800	800	800	800	800

Perusväylänpidossa tulee erikseen seurata liikennepoliittisen selonteon investointiohjelman hankkeiden (ml. MAL-hankkeet) etenemistä.

Liikennevirastolle osoitetaan suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen 12 750 000 euroa ja keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen 10 000 000 euroa. Liikennevirasto vastaa suurten kaupunkiseutujen ja keskisuurten kaupunkiseutujen tuen osoittamisesta kaupunkiseuduille ministeriön erikseen määrittämällä kriteereillä.

Liikennevirastolle osoitetaan liikkumiseen ohjaukseen 900 000 euroa ja joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin 2 254 000 euroa. Joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin osoitettu 2 254 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi kaupunkiseutujen yhteisen lippu- ja maksujärjestelmän toteuttamiseen.

Vuoden 2014 talousarviossa yksityisteiden valtionapuun on myönnetty 8 000 000 euroa momentille 31.10.50 (sm 3v). Määräraha tullaan osoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kirjanpitoyksikkönä toimivalle Etelä-Savon ELY-keskukselle jaettavaksi edelleen ELY-keskusten käyttöön. Liikennevirasto ohjaa ja ohjeistaa ELY-keskuksia yksityisteiden valtioapua koskevissa asioissa.

Vuoden 2014 talousarviossa on momentille 31.30.63 (sm 3v) myönnetty alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin hintavelvoitteisiin ja kehittämiseen 30 819 000 euroa. Määräraha tullaan osoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kirjanpitoyksikkönä toimivalle Etelä-Savon ELY-keskukselle ja edelleen jaettavaksi ELY-keskusten käyttöön. Liikennevirasto vastaa alueellisen ja

paikallisen liikenteen ostoihin tarkoitettun määrärahan alueellisesta jaosta sekä ohjaa ja ohjeistaa ELY-keskuksia alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin osoitettavaa määrärahaa koskeissa asioissa.

Momentin 31.30.63 määrärahan käytössä ja myöntämisessä tulee kiinnittää huomiota määrärahan vaikuttavuuteen joukkoliikenteen helppo- ja yhteiskäyttöisyyden sekä runsasväkisillä kaupunkiseuduilla ja niiden välisessä liikenteessä kulkutapaosuuden kasvattamisen kannalta.

Samalle momentille on myönnetty Merenkurkun liikenteeseen 250 000 euroa, joka osoitetaan Etelä-Savon ELY-keskukselle.

Vuoden 2014 talousarviossa on momentille 31.10.64 myönnetty saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostoihin ja kehittämiseen (sm 3v) 10 745 000 euroa ja momentille 31.30.66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset (sm 3 v) 5 303 000 euroa. Määrärahat tullaan osoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kirjanpitoyksikkönä toimivalle Etelä-Savon ELY-keskukselle osoitettavaksi edelleen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen käyttöön. Liikennevirasto ohjaa ja ohjeistaa Varsinais-Suomen ELY-keskusta yhteysalusliikennepalveluihin liittyvissä asioissa.

Talousarviossa on lisäksi myönnetty seuraavat uudet sopimusvaltuudet:

Momentti	Hankkeen nimi	valtuus (euroa)
31.10.77.	Vt 4 Rovaniemen kohta	25 000 000
31.10.77.	Vt 5 Mikkelin kohta	27 000 000
31.10.77.	Mt 101 Kehä I parantaminen	32 000 000
31.10.77.	Keski-Pasila, länsiraide	40 000 000
31.10.79.	E18 Hamina—Vaalimaa	660 000 000

9. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tämä tulossopimus on tarkistettu vuosien 2013–2015 sopimuksen pohjalta ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi. Tavoitetaulukossa on arviot myös vuoden 2016 osalta. Niihin ministeriö ei ota kantaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenneviraston väliset tulosneuvottelut järjestetään keväällä 2014, jolloin käsitellään viraston laatimaa ennustetta tulostavoitteiden saavuttamisesta.

Liikennevirasto toimittaa ministeriölle puolivuotisraportin vuosikellon aikataulun mukaisesti. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa myöhemmin puolivuotisraportointia koskevat tarkemmat ohjeet.

Liikennevirasto raportoi vuoden 2014 toiminnallisesta tuloksellisuudestaan toimintakertomuksessa, joka on osa tilinpäätöstä. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitettun kannanoton Liikenneviraston vuoden 2014 tilinpäätöksestä.

Liikenneviraston tulee olla yhteydessä ministeriössä viraston tulosohjaajaksi nimettyyn henkilöön (liikenneneuvos Riitta Viren) välittömästi, mikäli asetettujen tavoitteiden saavuttamisen havaitaan vaarantuvan. Toiminnan rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä viraston tulee olla yhteydessä myös ministeriön talousyksikköön (neuvotteleva virkamies Tuija Päivärinta). Toiminnansuunnittelussa huomioon otettavien asioiden etenemisestä Liikennevirasto raportoi ministeriölle puolivuotisraportoinnin ja tulosneuvottelujen yhteydessä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Merja Kyllönen
Liikenneministeri
Liikenne- ja viestintäministeriö

Antti Vehviläinen
Pääjohtaja
Liikennevirasto

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö

Rami Metsäpelto
Ylijohtaja
Liikennevirasto

LIITE: Seurattavat mittarit

SEURATTAVAT MITTARIT

LIITE

	Toteutu ma 2012	Ennuste 2013	Ennuste 2014	Ennuste 2015
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Matka- ja kuljetusketjujen toimivuus				
Jäänmurron toimintapäivät	457	650	650	650
Ilman odotusta läpikäyneet alukset (%)	93	90-95	90-95	90-95
Nopean (vähintään 160 km/h) rataverkon pituus	873	906	935	1003
25 tonnin akselipainon sallivien rataosien pituus, km	547	547	790	790
Ruuhkautuvat päätiet, km	152	225	230	235
Kevyen liikenteen väylien kunto, huonokuntoisten määrä, km	405	340	360	390
Soratiet kuntoluokissa huono ja erittäin huono, km, enintään	2 650	2 750	2 800	2 900
Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemä kehittämisinvestoinnein, kpl	6,0	18,2	8,3	12,1
Käytössä olevien tasoristeysten määrä valtion liikennöidyllä rataverkolla, kpl	3 007	3 000	2 970	2 940
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Hankinta- ja innovaatio-osaamisen kokonaisindeksi	65	66	66	66
Tiedon avaaminen			Merikartta- aineisto maksutto maksu ei- navigointit arkeituuksii n Digiroad aineisto maksutta	Reaaliaika inen liikennetie to avoimesti saatavilla suurelta osin
TIETOTURVALLISUUS				
Virastossa on toteutettu tietoturvallisuuden vakiointi, joka perustuu yleisesti hyväksytyyn tietoturvastandardiin.			työ käynnissä	toteutettu suurelta osin
Viraston tietoturvallisuus on katselmoitu vuosittain.			kyllä	kyllä
INHIMILLINEN PÄÄOMA				
Henkilöstön kokonaismäärä, htv	655	643	632	621
Henkilöstön tyytyväisyys, asteikko 1-5	3,5	3,5	3,5	3,5
Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman seuraaville kolmelle osa-alueelle: 1) innostava johtaminen ja esimiestyö, 2) osaamisen kehittäminen ja uudistuminen ja 3) henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky		suunnitel ma laadittu		

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenteen turvallisuusviraston välinen tulossopimus vuosille 2014–2015

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET – HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO

Hallitus vahvisti 5.10.2011 hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman, jolla tehostetaan hallitusohjelman toteuttamista. Periaatepäätös täsmentää hallitusohjelman painopistealueiden keskeiset tavoitteet, kärkihankkeet ja valmisteluvastuut strategisiksi poikkihallinnollisiksi politiikkakokonaisuuksiksi.

Hallitusohjelman painopisteistä Liikenteen turvallisuusviraston toimintaan vaikuttavat erityisesti seuraavat tavoitteet/toimenpiteet:

Julkisen talouden vakauttamisessa (painopiste 2) on hallituksen tavoitteena:

parantaa talouden kasvupotentiaalia. Tämän tavoitteen edistämiseksi on liikenne- ja viestintäministeriön vastuulle osoitettu mm. seuraavat toimenpiteet:

- Liikennepoliittisella selonteolla linjataan yli vaalikauden ulottuvat strategiset tavoitteet tulevien hankekokonaisuuksien pohjaksi ja valtakunnan keskeisten liikenneverkkojen kehittämiseksi.
- Älystrategiat: Edistetään tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntävien älyratkaisujen käyttöönottoa poikkihallinnollisesti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Jokainen ministeriö laatii hallituskauden alussa älystrategian tavoitteineen ja ohjauskeinoineen.

tuottavuuden lisääminen. Tämän tavoitteen edistämiseksi on liikenne- ja viestintäministeriön vastuulle osoitettu mm. seuraavat toimenpiteet:

- Julkishallinnon sähköisen asiointin ja palvelujen kehittäminen asiakaslähtöisesti.
- Uusi valtion vaikuttavuus- ja tuottavuusohjelma korvaa nykyisen valtionhallinnon tuottavuusohjelman.

2. POIKKIHALLINNOLLISET KOKONAISUUDET

Poikkihallinnollisia tulostavoitteita, joiden edistämisessä Liikenteen turvallisuusvirastolla on merkittävä rooli:

- Liikennepoliittikka kytetään kokonaisvaltaisesti ja poikkihallinnollisesti elinkeinoelämän, talouden ja työllisyyden sekä alueiden kehittämisen kehykseen. Valtion liikenneratkaistuilla tuetaan alueiden toimintaedellytysten kehittämistä.
- Liikennehallinnon toiminnassa ja hankinnoissa hyödynnetään innovatiivisia toimintamalleja ja ratkaisuja.
- Liikenneratkaistuilla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä eriarvoisuuden vähentämistä.
- Liikenneratkaistuilla tuetaan tulevaisuuden hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamista sekä kestävää kehitystä.
- Liikennehallinto osallistuu sisäisen turvallisuuden parantamiseen.
- Liikennealan lainsäädännön valmistelussa ja liikennehankkeissa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja toiminnan vaikutuksiin eri väestöryhmille ja yhdenvertaisuudelle, erityisesti iäkkäiden, lasten ja vammaisten henkilöiden kannalta.

- Liikennehallinto osallistuu aktiivisesti valtionhallinnon sähköisen palveluväylän kehittämiseen ja toteuttamiseen.

3. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

- Matka- ja kuljetusketjut toimivat sujuvasti ja turvallisesti hyvinvointia ja kilpailukykyä edistäen.
- Liikennejärjestelmän toimintavarmuus paranee.
- Joukkoliikenteen palvelutasoa parannetaan, tavoitteena matkustajamäärien kasvu ja yksityisautoilun vähentäminen. Erityisen huomion kohteena on raideliikenteen lisääminen ja palvelutason parantaminen.
- Suomi on liikenneturvallisuudeltaan Euroopan parhaiden maiden joukossa. Tieliikenteen turvallisuus paranee jatkuvasti.
- Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään Suomen kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Liikenteen terveydelle ja luonnolle aiheuttamat haitat minimoidaan.
- Liikennejärjestelmän ylläpidon ja kehittämisen tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat käyttäen hyväksi monipuolisesti erilaisia keinoja mm. tieto- ja viestintäteknologiaa.
- Tuetaan tutkimuksen keinoin ilmastonmuutokseen sopeutumista toimien laajalaisesti yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa.

(Kts. Liite: Vaikuttavuustavoitteiden mittarit)

4. KOKO HALLINNONALALLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

- Huolehditaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen liittyvien tehtävien toteuttamisesta.
- Hallinnonalan toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta parannetaan.

5. LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTON TEHTÄVÄ JA PAINOPISTEET

5.1 Liikenteen turvallisuusviraston visio ja toiminta-ajatus

Visio:

- Suomen liikennejärjestelmän turvallisuus ja ympäristöystävällisyys ovat kansainvälistä huipputasoa.
- Palvelut ovat laadukkaita ja tehokkaita.

Toiminta-ajatuksen mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto:

- Kehittää aktiivisesti liikennejärjestelmän turvallisuutta.
- Edistää liikennejärjestelmän ympäristöystävällisyyttä.
- Vastaa liikennejärjestelmän viranomaispalveluista.

5.2 Liikenteen turvallisuusviraston rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa

Liikenteen turvallisuusvirasto kehittää aktiivisesti liikennejärjestelmän turvallisuutta, edistää liikennejärjestelmän ympäristöystävällisyyttä sekä vastaa liikennejärjestelmän sääntely- ja valvontatehtävistä ja osallistuu EU- ja kansainväliseen vaikuttamiseen liikenne- ja viestintäministeriön harjoittaman liikenne- ja viestintäpolitiikan ja sen hyväksymien strategioiden mukaisesti.

Virasto toteuttaa liikennepoliittisen selonteon mukaisia toimenpiteitä liikenne- ja viestintäministeriön johdolla laaditun toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Virasto osallistuu liikennepoliittisen selonteon toteuttamiseen ja liikennepoliitiikan uusien

toimintatapojen kokeiluihin kohdistamalla resursseja ja toimenpiteitä muun muassa seuraaviin osa-alueisiin:

Turvallisuus ja ympäristö

- Liikennejärjestelmän tilakuva
- Vaikutusarvioinnin kehittäminen
- Ennakointi
- Vastuulliset toimintatavat
- Energiatehokkuus ja liikenteen kasvihuonekaasupäästöt
- Tieliikenteen poikkihallinnollinen turvallisuuspilotti
- Palvelut

Talous ja osaaminen

- Oman toiminnan kehittäminen ja toimintatapojen uudistaminen
- Alan osaamisen vahvistaminen
- Tutkimustoiminta

Älyliikenne

- Tietovarantojen ja tiedonvaihtoympäristöjen kehittäminen
- Liikenteen hinnoittelu
- Automaation mahdollistaminen liikenteessä
- Kehittämishankkeet: eCall, ajokäyttäytymisen palautejärjestelmä (Trafisafe), tieliikenteen kuljetusyrityksille tarkoitettu johtamis- ja menettelytapamalli (Trafikaatti), autonvalintatyökalu (EkoTrafi) sekä vakuuttaminen ja rekisteröinti sähköiseksi (VaRes).

Markkinoiden toimivuus

- Seuranta ja valvonta
- Matkustajien oikeuksia koskevien säännösten täytäntöönpanosta ja valvonnasta huolehtiminen siltä osin kuin asia ei kuulu Kuluttajaviraston/kuluttaja-asiamiehen toimivaltaan

Ympäristö-, meriliikenne- ja lentoliikennestrategiat

5.3 Toiminnan painopisteet

1. **Valvonnalla** edistetään liikenteen turvallisuutta ja ympäristöystävällisyyttä sekä vastuullista liikennekulttuuria, markkinoiden toimivuutta ja matkustajan oikeuksia varmistamalla liikennejärjestelmässä tapahtuvan toiminnan ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä suorituskykyvaatimusten täyttymisestä.

- Valvonnan painopistettä siirretään yksityiskohtaisista tarkastuksista auditointeihin ja arviointeihin mahdollisimman laajalti omavalvontaa käyttäen.
- Valvonnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta ja valvonnan riskiperustaisuutta lisätään.

2. **Vaikuttaminen** on Liikenteen turvallisuusviraston sekä sen kansallisten ja kansainvälisten sidos-, yhteistyö- ja asiakasryhmien välistä aktiivista ja tavoitteellista, vuorovaikutukseen perustuvaa toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi.

- Vaikuttamisprosessia kehitetään yhteistyössä toimialan kanssa siten, että vaikuttaminen on johdettua, koordinoitua ja priorisoitua sekä vaikuttavuuden maksimoimiseksi ennakoivaa ja oikea-aikaista.
- Kansainvälisten asioiden valmistelussa korostuu Suomea koskevien vaikutusten tunnistaminen ja niiden koordinoitu arviointi.
- Sääntelyn laatu varmistetaan.

3. **Turvallisuuden ja ympäristövaikutusten hallinta** on jatkuvaa, kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista toimintaa määriteltyjen liikennejärjestelmän turvallisuus- ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi.

- Turvallisuuden ja ympäristövaikutusten riskiperustainen hallinta perustuu Liikenteen turvallisuusviraston tuottaman tilakuvan käyttämiseen suunnittelun, päätöksenteon ja vaikuttamisen perustana.
- Vastuullista liikennekulttuuria edistetään yhteistyössä alan muiden toimijoiden kanssa. Liikenteen turvallisuusvirasto osallistuu ja vaikuttaa poikkihallinnollisen liikenneturvallisuuspilotin toteuttamiseen.

4. **Tiedonhallinnalla** ja niihin liittyvillä **palveluilla** luodaan pohja vastuulliselle liikennekulttuurille.

- Liikennejärjestelmän informaatiovirrat ja palvelut muodostavat eheän ja kattavan toiminnallisen kokonaisuuden, jossa tiedonhallinnan tavoitteena on edistää tietojen avoimuutta ja hyödynnettävyyttä yhteiskunnassa.
- Tietoaineistot avataan Liikenteen ja viestinnän avoin tieto -raportin tiekartan mukaisesti ja kootaan tietopalvelut (mm. liikenteen tietotori) liikenteen älystrategian mukaisesti. Avattavan tiedon vaikuttavuuden arvioiminen on virastossa osa tiedon avaamisen prosessia. Valmistaudutaan kumppanimallista luopumiseen vuodesta 2016 alkaen.
- Tarjotaan asiakaslähtöisiä ja kustannustehokkaampia palveluita, joita toteutetaan muun muassa rekisteröinnin kehitysohjelma REKO:ssa, ajokorttitoimivallan siirtoprojekti TOSI:ssa ja merenkulun prosessien ja tietojärjestelmien kehittämishanke PURKKI:ssa.
- Toimitaan aktiivisesti tietointensiivisissä älyhankkeissa joissa edistetään esim. rajapintojen avaamista ja yhteensovittamista.
- Laaditaan osana kansallista paikkatietostrategian toteuttamista paikkatiedon kypsyystarkastelu.

5. **Varaudutaan** hoitamaan viraston tehtävät keskeytyksettä myös normaaliajan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

- Valmistaudutaan erilaisiin häiriötilanteisiin ja kehitetään tietoja, taitoja ja välineitä, joilla häiriötilanteiden aiheuttamat haitat minimoidaan.
- Huolehditaan tarkoituksenmukaisten toimintojen jatkuvuudesta.

6. **Viestinnällä** tuetaan Liikenteen turvallisuusviraston strategisia päämääriä ja vahvistetaan viranomaisroolia.

- Viestinnän avulla vaikutetaan vastuullisen liikennekulttuurin edistämiseen.
- Liikenteen turvallisuusvirasto on aloitteellinen ja osallistuu aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja sidosryhmäyhteistyöhön asiantuntijaroolinsa mukaisesti.

7. **Inhimillistä pääomaa kehitetään**

- Liikenteen turvallisuusviraston henkilöstöstrategialla vaikutetaan positiivisesti työnantajakilpailukykyyn ja työyhteisön energian ja ilon lisäämiseen ja osaamisen varmistamiseen.
- Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman.

8. Tutkimus-, ennakointi-, arviointi- ja seurantatoiminta (TEAS)

- Viraston tutkimus- ja kehittämistoiminta noudattaa hallinnonalalla tehtyjä TEAS-linjauksia ja tukee hallinnonalan ja viraston tavoitteiden saavuttamista. Toteuttamisessa hyödynnetään laajalti hallinnonalan yhteistyötä ja poikkitieteellistä tutkimustoimintaa keskittyen niihin osa-alueisiin, jotka kuuluvat viraston vastuualueille.

6. TULOSTAVOITTEET 2013–2015

Toiminnalliset tulostavoitteet

	2013	2014	2015
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA			
Liikennejärjestelmän turvallisuus ja ympäristö			
Turvallisuuden ja ympäristön tilakuva	Ympäristötilakuva kehitetty, turvallisuustilakuva käytössä	Turvallisuus- ja ympäristötilakuva käytössä	Tilakuva on käytössä ja se on arvioitu
Vastuulliset toimintamallit (ammattiliikenne)	Mallit kehitetty ja koekäytetty (kolme kokeilua)	Mallit tuotteistettu ja otettu käyttöön	Mallia laajennettu uusiin yrityksiin
Vastuulliset valinnat (yksityiset)	Ajokäyttötymisen palautejärjestelmäkokeilut (TrafiSafe) ja autovalintatyökalut valmiit	TrafiSafe ja autovalintatyökalut (EkoTrafi) käytössä	TrafiSafen ja autovalintatyökalujen käyttö laajenee
KV-vaikuttamisen tehostaminen	Vaikuttamisprosessit on tunnistettu ja vaikuttamissuunnitelma on tehty.	Vaikuttamissuunnitelma toteutunut.	Vaikuttamissuunnitelma toteutunut ja se on arvioitu.
Palvelutaso			
Asiakastyytyväisyys, asiakkaat	vähintään 3,6	vähintään 3,6	vähintään 3,6
Asiakastyytyväisyys, sidosryhmät	toteutunut 3,37	vähintään 3,6	vähintään 3,6
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS			
Viranomaistehtävät			
Normien antaminen määräajassa	100%	100%	100%
Lupien myöntäminen tavoiteajassa	90%	90%	90%
Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman (VATU) ydintoimintoanalyysin (YTA) perusteella suunnitellut toimenpiteet		YTA-toimenpiteet etenevät suunnitelman mukaisesti	YTA-toimenpiteet etenevät suunnitelman mukaisesti
Valvonnan kehittäminen riskiperusteiseksi	Kehitetään menetelmä riskiperusteiseen valvontaan	Menetelmän toimivuuden pilotointi, toimivuuden arviointi ja hyväksyminen	Menetelmä käytössä
Ajoneuvojen katsastustoimintaa koskevan lain täytäntöönpano ja katsastustoiminnan valvonta sekä yksittäishyväksyntätehtävien järjestäminen.	-	Katsastustoimintaa koskevan lain täytäntöönpano on hoidettu ja katsastuksen laatua koskevat suorituskykykymittarit on pilotoitu. Yksittäishyväksyntäpalvelujen saatavuus on turvattu ja yksittäishyväksynnän myöntäjää koskevat sopimukset tehty.	Katsastustoimintaa valvotaan ja lain vaikutuksia seurataan.

Tuottavuus	2013	2014	2015
Työn tuottavuuden kehittyminen, vähintään %	1 %	1 %	1 %
Kokonaistuottavuuden kehittyminen, vähintään %	2 %	2 %	2 %
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, % (kolmen vuoden keskiarvo, %)	101..109	101..108	101..107
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, % (kolmen vuoden keskiarvo, %)	134..140	125..131	125..131
Sähköiset palvelut ja asiointi	Määrä ja käyttöaste lisääntynyt	Määrä ja käyttöaste lisääntynyt	Määrä ja käyttöaste lisääntynyt

7. RAHOITUS

Toiminnan painopisteet on asetettu ja rahoitus on kohdistettu toimenpiteisiin siten, että tulostavoitteet on mahdollista saavuttaa vuoden 2014 talousarvion ja vuonna 2015 peruslaskelman mukaisella rahoitustasolla.

1 000 euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bruttomenot	134 012	135 930	137 742	138 319	138 923	138 555
Bruttotulot	91 421	88 359	86 382	86 982	87 528	87 160
Nettomääräraha	42 591	47 571	51 360	51 337	51 395	51 395

8. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tämä tulossopimus on laadittu vuosille 2013–2015 ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenteen turvallisuusviraston väliset tulosneuvottelut järjestetään keväällä 2014, jolloin käsitellään viraston laatimaa ennustetta tulostavoitteiden saavuttamisesta.

Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaa ministeriölle puolivuotisraportin vuosikellon aikataulun mukaisesti. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa myöhemmin puolivuotisraportointia koskevat tarkemmat ohjeet.

Liikenteen turvallisuusvirasto raportoi vuoden 2013 toiminnallisesta tuloksellisuudestaan toimintakertomuksessa, joka on osa tilinpäätöstä. Vuosille 2013–2015 asetettujen tulostavoitteiden toteutumista käsitellään tulosneuvotteluissa keväällä 2014. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton Liikenteen turvallisuusviraston vuoden 2014 tilinpäätöksestä.

Liikenteen turvallisuusviraston tulee olla yhteydessä ministeriössä viraston tulosohjaajaksi nimettyyn henkilöön (yli-insinööri Marcus Merin) välittömästi, mikäli asetettujen tavoitteiden saavuttamisen havaitaan vaarantuvan. Toiminnan rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä viraston tulee olla yhteydessä myös ministeriön talousyksikköön (neuvotteleva virkamies Katariina Kilpeläinen). Toiminnansuunnittelussa huomionotettavien asioiden etenemisestä Liikenteen turvallisuusvirasto raportoi ministeriölle puolivuotisraportoinnin ja tulosneuvottelujen yhteydessä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Merja Kyllönen
Liikenneministeri

Kari Wihlman
Pääjohtaja

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö

Marko Sillanpää
Ylijohtaja
Liikenteen turvallisuusvirasto

LIITTEET: Vaikuttavuustavoitteiden mittarit
Seurattavat mittarit

VAIKUTTAVUUSTAVOITTEIDEN MITTARIT

LIITE

	toteutuma	ennuste/ toteutuma	ennuste		
			2013	2014	2015
Liikenneturvallisuus					
Tieliikenteessä vakavien loukkaantumisten määritelmä virallisesti käytössä		asiaa on valmisteltu	Valmistelu	Valmis	
Kaupallinen ja ammattiliikenne					
Lentoliikenneonnettomuuksissa kuolleet, hlö	0	0	0	0	0
Rautatieliikenneonnettomuuksissa kuolleet, hlö	0	0	0	0	0
Merenkulkunonnettomuuksissa kuolleet, hlö	0	0	0	0	0
Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet, enintään hlö	-	112	60	56	53
Lentotoiminnassa tapahtuneiden vakavien vaaratilanteiden määrä suhteutettuna liikenteen määrään, vähenevä trendi (viiden vuoden keskiarvo)	-	toteutunut	toteutuu	toteutuu	toteutuu
Suomalaisille aluksille tapahtuneet onnettomuudet, enintään kpl (neljän vuoden keskiarvo)	27	29	33	35	35
Suomen aluevesillä tapahtuneet onnettomuudet, enintään kpl (neljän vuoden keskiarvo)	31	30	33	33	33
Yksityinen ja harrasteliikenne					
Vesiliikenneonnettomuuksissa kuolleet, enintään hlö (neljän vuoden keskiarvo)	40	54	50	50	50
Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet, enintään hlö	-	142	171	162	151
Ilmailuonnettomuuksissa kuolleet, enintään hlö (neljän vuoden keskiarvo)	-	4	3	tarkista	tarkista
Ympäristö					
Uusien henkilöautojen CO ₂ -päästöt, g/km	144,5	140	135	130	125
Uusien käyttövoimien osuus rekisteröidyistä autoista, %	0,68	1,28	2	3	5 (=noin 7500 autoa)
Energiatlehokkuussopimukseen liittyneiden yritysten määrä	750/11 (kuljetusyritykset/ bussiyritykset)	800/15	1 500/100	3 000/200	4 500/400
Palvelukyky ja laatu					
Ulkomailla pysäytettyjen suomalaisten alusten määrä, enintään kpl	3	1	3	3	3
Katsastustoimipaikat, joissa ajoneuvojen hylkäysprosentit eivät perusteettomasti poikkeaa enemmän kuin -3 tai +7 %-yksikköä maan keskiarvosta		83%	83%	83%	83%
Tieliikenteen katsastuksen laatu suorituskykymittarilla arvioituna				Pilotointi	Toteutumista seurataan
Trafille osoitettujen onnettomuustutkintakeskuksen suositusten käsittely ja kannanotto suositukseen 90 päivän kuluessa, %			100%	100%	100%

SEURATTAVAT MITTARIT

LIITE

	toteutuma		ennuste		
	2011	2012	2013	2014	2015
Toimintajärjestelmä - sertifiointit					
Ympäristöjärjestelmä (ISO 14001)	-		Osa toiminnoista sertifioitu	Sertifiointit etenevät	Koko virasto sertifioitu
Laatujärjestelmä (ISO 9001)	-	-	Osa toiminnoista sertifioitu	Sertifiointit etenevät	Koko virasto sertifioitu
Tiedon avaaminen	-	-	-	Tieliikenteen ajoneuvojen anonymisoidut tiedot auki	Ilma-alusten, rautatiekaluston, veneiden ja alusten anonymisoidut tiedot on auki. Reaaliaikainen liikennetieto on avoimesti saatavilla.
Virastossa on toteutettu tietoturvallisuuden vakiointi, joka perustuu yleisesti hyväksytyyn tietoturvastandardiin. (esim. tietoturvajärjestelmä ISO27001)	-	-	-	Koko virasto sertifiointivalmis	Koko virasto sertifioitu
Viraston tietoturvallisuus on katselmoitu vuosittain.	-	-	-	kyllä	kyllä
Henkisten voimavarojen hallinta					
Henkilöstön kokonaismäärä, htv	503	518	527	528	528
Henkilöstön työtyytyväisyys, asteikko 1-5	3,2	3,5	toteuma 3,6	3,5	3,5
Alueellistamisen eteneminen suunnitelman mukaisesti	-	-	toteutuu	toteutuu	toteutuu
Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman (VATU) inhimillisen pääoman (IPO) kehittämiseen liittyvät toimenpiteet. Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman seuraaville kolmelle osaluokalle: 1) innostava johtaminen ja esimiestyö, 2) osaamisen kehittäminen ja uudistuminen ja 3) henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky			Suunnitelma laadittu	IPO-toimenpiteet etenevät suunnitelman mukaisesti	IPO-toimenpiteet etenevät suunnitelman mukaisesti

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Viestintäviraston välinen tulossopimus vuodelle 2014–2015

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET – HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO

Hallitus vahvisti 5.10.2011 hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman, jolla tehostetaan hallitusohjelman toteuttamista. Periaatepäätös täsmentää hallitusohjelman painopistealueiden keskeiset tavoitteet, kärkihankkeet ja valmisteluvastuut strategisiksi poikkihallinnollisiksi politiikkakokonaisuuksiksi.

Hallitusohjelman painopisteistä Viestintäviraston toimintaan vaikuttavat erityisesti seuraavat tavoitteet/toimenpiteet:

Julkisen talouden vakauttamisessa (painopiste 2) on hallituksen tavoitteena:

parantaa talouden kasvupotentiaalia. Tämän tavoitteen edistämiseksi on liikenne- ja viestintäministeriön päävastuulle osoitettu mm. seuraavat toimenpiteet:

- Älystrategiat: Edistetään tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntävien älyratkaisujen käyttöönottoa poikkihallinnollisesti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Jokainen ministeriö laatii hallituskauden alussa älystrategian tavoitteineen ja ohjauskeinoineen.

tuottavuuden lisääminen. Tämän tavoitteen edistämiseksi on liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle osoitettu mm. seuraavat toimenpiteet:

- Julkishallinnon sähköisen asioinnin ja palvelujen kehittäminen asiakaslähtöisesti.
- Uusi valtion vaikuttavuus- ja tuottavuusohjelma korvaa nykyisen valtionhallinnon tuottavuusohjelman.

2. POIKKIHALLINNOLLISET KOKONAISUUDET

Poikkihallinnollisia tulostavoitteita, joiden edistämistä Viestintävirasto tukee, ovat:

- Älyratkaisujen käyttöönotto ja sähköisten palveluiden kehittäminen.
- Interaktiivisen tieto- ja viestintätekniikan, kuten sosiaalisen median, käytön lisääminen hallinnon ja kansalaisten välisessä kanssakäymisessä.
- Julkisten tietovarantojen avaaminen.
- Tietointensiivisen teollisuuden investointien lisääminen Suomeen.
- Suomalaisen osaamisen hyödyntäminen arktisella alueella sekä kahdenvälisten suhteiden vahvistaminen Venäjän kanssa.

3. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

3.1 Viestinnän peruspalvelut

Viestinnän ja tietoyhteiskunnan peruspalvelut ja niiden turvallisuus on varmistettu. Liikenne- ja viestintäministeriön tulostavoitteita ovat seuraavat:

- Viestintäverkot ja – palvelut toimivat laadukkaasti ja häiriöttömästi. Viestintäverkkojen vikatilanteiden määrä on alhainen.
- Laissa säädetyt yleispalvelut ovat kaikkien saatavilla koko maassa.
- Haja-asutusalueiden laajakaistahanke etenee sujuvasti.

3.2 Viestintämarkkinat

Monipuolisia, korkealaatuisia ja kohtuuhintaisia viestintä- ja tietoyhteiskuntapalveluita on saatavilla koko maassa. Liikenne- ja viestintäministeriön tulostavoitteita ovat seuraavat:

- Viestintäpalveluiden hinnat ovat Suomessa kansainvälisesti edullisia.
- Laajakaistaliittymien keskimääräinen nopeus kasvaa.
- Televisiotarjonta säilyy monipuolisena.

3.3 Sähköiset palvelut

Tieto- ja viestintäteknologiaa ja digitaalisia palveluita käytetään täysimääräisesti yhteiskunnan toimivuuden, kansalaisten hyvinvoinnin ja yritysten kilpailukyvyn edistämiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriön tulostavoitteita ovat seuraavat:

- Internet-palveluiden osuus BKT:stä kasvaa.
- Kuluttajien tyytyväisyys sähköisiin palveluihin lisääntyy.
- Yritykset käyttävät enemmän sähköisiä palveluita.

4. KOKO HALLINNONALALLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

- Tuetaan tutkimuksen keinoin ilmastonmuutokseen sopeutumista toimien laaja-alaisesti yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa.
- Kehitetään liikenne- ja viestintäalalla tarvittavaa osaamista ja asiantuntemusta sekä tuotetaan tietoa lainsäädännön ja poliittisen päätöksenteon pohjaksi.
- Huolehditaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen liittyvien tehtävien toteuttamisesta.
- Hallinnonalan toiminnan tuottavuutta parannetaan.

5. VIESTINTÄVIRASTON TEHTÄVÄ JA PAINOPISTEET

5.1 Viestintäviraston visio ja toiminta-ajatus

Visio: Varmaa ja vaivatonta viestintää kaikille Suomessa.

Toiminta-ajatus: Viestintävirasto on rohkea viestintämarkkinoiden ja -palvelujen valvoja ja edistäjä kansalaisten ja elinkeinoelämän hyväksi.

5.2 Viestintäviraston rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa

Viestintävirasto toimii viestintätoimialan markkinavalvonta- ja hallintoviranomaisena.

Viestintäviraston päätehtävänä on liikenne- ja viestintäministeriön harjoittaman viestintäpolitiikan ja sen hyväksymien strategioiden mukaisesti vastata viestintätoimialan viranomaissääntely-, valvonta-, hallinto- ja palvelutehtävistä sekä kehittää verkkojen ja palvelujen toimintavarmuutta ja turvallisuutta. Viestintävirasto valvoo toimialan kilpailua, verkkojen ja palvelujen ehtoja, tarjontaa ja turvallisuutta sekä varaa ja jakaa verkoissa ja palveluissa tarvittavat taajuudet ja verkko-osoitteet.

Viestintävirasto toimii laajakaistaverkkojen rakentamisen valtioneuvoston viranomaisena ja huolehtii valtion televisio- ja radiorahaston hallinnoinnista.

Viestintävirasto vaikuttaa siihen, että älykkäiden verkkojen ohjaukseen käytettävissä viestintäverkoissa ja -palveluissa otetaan huomioon kriittisen infrastruktuurin edellyttämä vaatimustaso mm. toimivuuden ja tietoturvan osalta. Viestintävirasto edistää hankkeita, joissa televiestinnän käyttöä lisäämällä parannetaan yhteiskunnan toimivuuden kannalta tärkeiden toimintojen, kuten sähköverkkojen toimintavarmuutta, energiatehokkuutta ja kuluttajapalveluita.

Viestintäviraston julkisia tietovarantoja avataan hallinnonalan yhteisten linjausten mukaisesti.

5.3 Toiminnan painopisteet

- Viestintäpalvelujen tarjonta monipuolistuu.
- Viestinnän peruspalvelujen saatavuus paranee.
- Viestintäverkkojen ja -palvelujen toimintavarmuus ja turvallisuus kehittyvät.
- Sähköisten palvelujen käyttö lisääntyy.
- Inhimillistä pääomaa kehitetään.
  - Viestintäviraston henkilöstöstrategialla vaikutetaan positiivisesti työnantajakilpailukykyyn ja työyhteisön energian ja ilon lisäämiseen ja osaamisen varmistamiseen.
  - Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman.

6. TULOSTAVOITTEET 2013–2015

Toiminnalliset tulostavoitteet

	2012 toteutunut	2013 tavoite	2014 tavoite	2015 tavoite
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Viestintävirasto edistää taajuuksien tehokasta käyttöä.				
Radiotaajuuksien huutokauppa toteutetaan, ajankohta		1-6/2013	-	-
Elinkeinoelämän sekä harrastuskäyttöön osoitettujen luvanvaraisten radiolaitteiden käyttöön osoitetun taajuusmäärän kasvu, %/vuosi		1 (elin-keino)	1 (elin-keino)	1 (elin-keino)
Radioluvista vapautettujen sovellusten määrä, kpl/vuosi		4 (harr.)	4 (harr.)	4 (harr.)
		3	3	3

Kyberturvallisuuskeskuksen toiminta käynnistyy ja vakiintuu. Viestintävirasto tuottaa kyberturvallisuuden tilannekuvaa ja tietoturvasuopuusseurainten havainnoinnin palveluita. Kyberturvallisuuskeskuksen yhteistyöverkoston arvio kyberturvallisuuden tilannekuvan laadusta. Suoritetaan kysely yhteistyöverkostolle (asteikko 1-5).			3,7	3,7
Viestintävirasto tuottaa ajantasaista tilannekuvaa viestintäverkoista sekä niiden vika- ja häiriötilanteista Viestintäviraston sivustolla. Karttamuotoinen, ajantasainen helppokäyttöinen informaatio viestintäverkkojen tilanteesta käytössä vaiheittain 1. vaihe: lämpötilakartta vakavista häiriöistä 2. vaihe: tarkennettu häiriökartta ja laatu 3. vaihe: palvelukartta (häiriöt, laatu, saatavuus ja tarjonta)	-	toteutuu	toteutuu	toteutuu
Laajakaistapalveluja tarjoaville operaattoreille on tarjolla kohtuuhintaisia valokuidulla toteutettuja tilaajayhteyksiä. Kilpailijoille vuokratujen kuitutilaajayhteyksien määrän kehitys, %/vuosi	-	5	5	5
Nopeiden (yli 30 Mb) laajakaistayhteyksien saatavuus paranee. Laajakaistaliittymien saatavuus kasvaa, %/v	-	5	5	5
Laajakaistatukihakemusten joutuisa käsittely. Vireille tulleista hakemuksista käsitelty kolmen kuukauden kuluessa riittävien selvitysten saamisesta, osuus %	-	80	80	80
Taajuussuunnittelu on laadukasta. Taajuussuunnittelusta johtuvat haitalliset häiriöt enintään, kpl/vuosi	-	10	8	8
Varmistetaan postin yleispalvelun saatavuus. Kansalaisten tyytyväisyys postin yleispalveluihin, asiakaskysely (asteikko 1–5)	-	3,5	3,5	3,5
Viestintäverkkojen ja -palvelujen käytettävyys on hyvällä tasolla. Pitkäkestoisten vakavien vikojen määrä enintään, kpl/vuosi. Asiakas- ja sidosryhmäkysely (asteikko 1–5)	-	6 3,5	6 3,5	6 3,5
Virasto edistää internetpalvelujen käyttöä kehittämällä kansallista tietoturvasuutta. Asiakas- ja sidosryhmäkysely (asteikko 1–5)	-	3,5	3,5	3,5
Virasto edistää internetpalvelujen kehittymistä takaamalla toimivan verkkoympäristön. Nimipalvelimien käytettävyys, %	-	100	100	100
Tehdään lupa- ja taajuuspäätökset noudattaen palveluaikataivoitteita. Palveluaikataivoite 28 päivää, osuus %/vuosi	-	95	95	95
Tehokas radiohäiriöiden selvittäminen. Hätä- ja turvallisuusliikenteen sekä viranomaisverkkojen radiohäiriöiden selvitykseen enintään kuluva aika, tuntia virka-aikana	-	16	16	16
Virastossa on toteutettu tietoturvasuuden vakiointi perustuen yleisesti hyväksytyyn tietoturvasuustandardiin. Tietoturvasuus katselmoidaan vuosittain			Toteutuu	Toteutuu
Sidosryhmien tyytyväisyys Viestintäviraston toimintaan (asteikko 1–5)	3,6	tot 3,59	3,6	3,6
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Teletoinnin ohjauksen ja valvonnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja, euroa/yleisen televerkon liittymä (sisältää perinteiset liittymät ja laajakaistaliittymät)	-	0,40	0,40	0,40
Tietoturvasuuden ohjauksen ja valvonnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja, euroa/yleisen televerkon liittymä (sisältää perinteiset liittymät ja laajakaistaliittymät)	-	0,30	0,75	0,90
Postipalvelujen valvonnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja, euroa/postinsaajatalous	0,40	0,48	0,58	0,58
Mediapalvelujen valvonnan kustannukset, euroa/tv-katsojatalous	0,30	0,34	0,34	0,34
Taajuushallinnon kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja, euroa/voimassa olevien radiolupien ja kelpoisuustodistusten sekä lupa- ja todistushakemusten ja pidettyjen tutkintojen yhteenlaskettu lukumäärä	96	125	125	125
Työn tuottavuuden kehittyminen, %	1	1	1	1
Kokonaistuottavuuden kehittyminen, %	2	2	2	2
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	100	95	95	95
Veroluonteisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	93	91	91	91

7. RAHOITUS

Toiminnan painopisteet on asetettu ja rahoitus on kohdistettu toimenpiteisiin siten, että tulostavoitteet on mahdollista saavuttaa vuoden 2014 talousarvion ja vuonna 2015 peruslaskelman mukaisella rahoitustasolla.

1 000 euroa	2013	2014	2015	2016	2017
Bruttomenot	32 035	31 357	31 957	31 457	31 457
Bruttotulot	22 140	20 312	20 312	20 312	20 312
Nettomääräraha	9 895	11 045	11 645	11 145	11 145

8. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Viestintäviraston tulossopimus laaditaan vuosille 2013–2015 ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi. Tulossopimuksen valmistelun yhteydessä laaditaan liikenne- ja viestintäministeriön ja Viestintäviraston yhteinen valmistelupöytäkirja, joka tukee tulossopimuksessa sovittua.

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Viestintäviraston väliset tulosneuvottelut järjestetään keväällä 2014, jolloin käsitellään viraston laatimaa ennustetta tulostavoitteiden saavuttamisesta. Viestintävirasto toimittaa ministeriölle puolivuotisraportin vuosikellon aikataulun mukaisesti. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa myöhemmin puolivuotisraportointia koskevat tarkemmat ohjeet.

Viestintävirasto raportoi toiminnallisesta tuloksellisuudestaan toimintakertomuksessa, joka on osa tilinpäätöstä. Vuosille 2013–2015 asetettujen tulostavoitteiden toteutumista käsitellään tulosneuvotteluissa. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton Viestintäviraston tilinpäätöksestä.

Viestintäviraston tulee olla yhteydessä ministeriössä viraston tulosohjaajiksi nimettyyn henkilöön (viestintäneuvos Elina Normo) välittömästi, mikäli asetettujen tavoitteiden saavuttamisen havaitaan vaarantuvan. Toiminnan rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä viraston tulee olla yhteydessä myös ministeriön talousyksikköön (neuvotteleva virkamies Katariina Kilpeläinen). Toiminnan suunnittelussa huomionotettavien asioiden etenemisestä Viestintävirasto raportoi ministeriölle puolivuotisraportoinnin ja tulosneuvottelujen yhteydessä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Pia Viitanen
Asunto- ja viestintäministeri

Asta Sihvonen-Punkka
Pääjohtaja

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö

Jorma Koivunmaa
Hallintojohtaja
Viestintävirasto

SEURATTAVAT MITTARIT

LIITE

	Toteutunut 2012	Ennuste 2013	Ennuste 2014	Ennuste 2015
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA				
Henkilöstön kokonaismäärä, htv	251	233	237	249
Henkilöstön työtyytyväisyys, asteikko 1-5	3,5	tot 3,59	3,5	3,5
Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman seuraaville kolmelle osa-alueelle: 1) innostava johtaminen ja esimiestyö, 2) osaamisen kehittäminen ja uudistuminen ja 3) henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky.			Suunnitelma laadittu	
SEURANTA- JA RAPORTOINTIKOHEET				
Valtion televisio- ja radiorahastoon tuloutettavat televisiomaksutulot, 1 000 euroa*	370 000	9 000	500	200
Valtion televisio- ja radiorahastosta katettavat Viestintävirastonkustannukset rahaston hallinnosta, 1 000 euroa*	10 889	3 790	814	600

* Televisiomaksusta luovutaan 31.12.2012 (laki valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain muuttamisesta 474/2012). Vuoden 2013 alusta valtion televisio- ja radiorahastoon siirretään valtion talousarviosta määräraha Yleisradio Oy:n julkisen palvelun rahoittamiseksi. Vuonna 2013 määräraha on 500 milj. euroa. Seuraavina vuosina määrärahaa tarkistetaan laissa säädetyin perustein. Valtion televisio- ja radiorahastoon tuloutuu vuoden 2018 alkuun saakka suorituksia vuoden 2012 lopussa maksamattomista televisiomaksuista. Vastaavasti rahastoon kertyneistä televisiomaksuvaroista katetaan sen hallinnointiin liittyvät kustannukset.

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Ilmatieteen laitoksen välinen tulosopimus vuosille 2014–2015

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET – HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO

Hallitus vahvisti 5.10.2011 hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman, jolla tehostetaan hallitusohjelman toteuttamista. Periaatepäätös täsmentää hallitusohjelman painopistealueiden keskeiset tavoitteet, kärkihankkeet ja valmisteluvastuut strategisiksi poikkihallinnollisiksi politiikkakokonaisuuksiksi.

Hallitusohjelman painopisteistä Ilmatieteen laitoksen toimintaan vaikuttavat erityisesti seuraavat tavoitteet/toimenpiteet:

Julkisen talouden vakauttamisessa (painopiste 2) on hallituksen tavoitteena:

parantaa talouden kasvupotentiaalia. Tämän tavoitteen edistämiseksi on liikenne- ja viestintäministeriön vastuulle osoitettu mm. seuraavat toimenpiteet:

- Liikennepoliittisella selonteolla linjataan yli vaalikauden ulottuvat strategiset tavoitteet tulevien hankekokonaisuuksien pohjaksi ja valtakunnan keskeisten liikenneverkkojen kehittämiseksi.
- Älystrategiat: Edistetään tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntävien älyratkaisujen käyttöönottoa poikkihallinnollisesti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Jokainen ministeriö laatii hallituskauden alussa älystrategian tavoitteineen ja ohjauskeinoineen.

tuottavuuden lisääminen. Tämän tavoitteen edistämiseksi on liikenne- ja viestintäministeriön vastuulle osoitettu mm. seuraavat toimenpiteet:

- Julkishallinnon sähköisen asiointin ja palvelujen kehittäminen asiakaslähtöisesti.
- Uusi valtion vaikuttavuus- ja tuottavuusohjelma korvaa nykyisen valtionhallinnon tuottavuusohjelman.

2. POIKKIHALLINNOLLISET KOKONAISUUDET

Poikkihallinnollisia hallitusohjelman tavoitteita, joiden edistämisessä Ilmatieteen laitoksella on merkittävä rooli:

- Julkisin varoin tuotettuja tietovarantoja avataan kansalaisten ja yritysten käyttöön. Ilmatieteen laitos jatkaa aktiivisesti omistamiensa sää-, meri- ja ilmastohavaintojen, tutkatuotteiden, salamahavaintojen ja kansallisen sääennustemallin datan maksuttoman avaamisen toteuttamista ja maksuttoman jakelun kehittämistä. Ilmatieteen laitos laajentaa vuoden 2014 datan avaamisen kattamaan lentosäähavainnot. Ilmatieteen laitos jatkaa vuoden 2014 aikana ao. aineistojen käytön laajuutta kuvaavien seurantamittareiden kehittämistyötä.

- Vahvistetaan viranomaisten ja elinkeinoelämän yhteistyötä digitaalisten palvelujen häiriöttömän toiminnan varmistamisessa myös sään ääri-ilmiöissä.
- Edistetään älyliikenteen uusia palveluja, taloudellista ohjausta ja innovaatioita kansallisen älyliikenteen strategian pohjalta.
- Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi hallitus laatii pitkän aikavälin ilmastopoliittisen EU-strategian. Päivitetään kansallinen ilmasto- ja energiastrategia vuoden 2012 loppuun mennessä. Perustetaan monitieteellinen ja riippumaton ilmastopaneeli.
- Edistetään kansallista tutkimusinfrastruktuuripolitiikkaa.
- Edistetään suomalaisen osaamisen hyödyntämistä arktisella alueella, joka on keskeinen ilmastonmuutoksen, luonnonvarojen lisääntyneen hyödyntämisen ja mahdollisten ympäristöriskien kannalta.
- Itämeren tutkimus järjestetään haasteita vastaavaksi varmistamalla merentutkimuksen resurssit.
- Hallitus laatii kolmannen sisäisen turvallisuuden ohjelman laajan turvallisuuskäsityksen pohjalta. Ohjelmassa määritetään keskeisimmät turvallisuushaasteet ja kehittämiskohteet.

3. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAUUSTAVOITTEET

Ilmatieteen laitos tukee toiminnallaan seuraavia hallinnonalalle asetettuja yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita:

- Matka- ja kuljetusketjut toimivat sujuvasti ja kilpailukykyä edistäen.
- Suomi on liikenneturvallisuudeltaan Euroopan parhaiden maiden joukossa. Tieliikenteen turvallisuus ja tehokkuus paranevat.
- Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään Suomen kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Liikenteen terveydelle ja luonnolle aiheuttamat haitat minimoidaan.
- Monipuolisia, korkealaatuisia ja kohtuuhintaisia viestintä- ja tietoyhteiskuntapalveluita on saatavilla koko maassa.
- Viestinnän ja tietoyhteiskunnan peruspalvelut ja niiden turvallisuus on varmistettu.
- Tieto- ja viestintäteknologiaa ja digitaalisia palveluita käytetään täysimääräisesti yhteiskunnan toimivuuden, kansalaisten hyvinvoinnin ja yritysten kilpailukykyyn edistämiseksi.

4. KOKO HALLINNONALALLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

- Ilmatieteen laitoksessa on toteutettu tietoturvallisuuden vakiointi, joka perustuu yleisesti hyväksytyyn tietoturvastandardiin. Viraston tietoturvallisuus tulee katselmoida vuosittain.
- Huolehditaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen liittyvien tehtävien toteuttamisesta.
- Hallinnonalan toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta parannetaan.

5. ILMATIETEEN LAITOKSEN TEHTÄVÄ JA PAINOPISTEET

5.1 Ilmatieteen laitoksen visio ja toiminta-ajatus

Visio: Ilmatieteen laitos on ilmakehä- ja meriosaamisen kansainvälinen edelläkävijä, joka toimii suomalaisen yhteiskunnan turvallisuuden ja menestymisen takaamiseksi.

Toiminta-ajatus: Ilmatieteen laitos tuottaa laadukasta tietoa ilmakehästä ja meristä ja yhdistää tämä osaaminen palveluiksi, joita se tuottaa tehokkaasti yleisen

turvallisuuden edistämiseksi sekä ihmisten ja ympäristön hyvinvoinnin lisäämiseksi.

5.2 Ilmatieteen laitoksen rooli hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa

Laitoksen tehtävänä on liikenne- ja viestintäministeriön harjoittaman liikenne- ja viestintäpolitiikan ja sen hyväksymien strategioiden mukaisesti tuottaa tietoa ja palveluja liikenneturvallisuuden ja muiden elintärkeiden toimintojen turvallisuuden tarpeita varten sekä toimia johtavana asiantuntijana ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvissä kysymyksissä.

Lisäksi Ilmatieteen laitos osallistuu myös muille hallinnonaloille asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen. Näitä hallinnonaloja ovat mm. sisäasiainministeriö, puolustusministeriö, ympäristöministeriö ja valtioneuvoston kanslia.

Ilmatieteen laitoksen julkisia tietovarantoja avataan hallinnonalan yhteisten linjausten mukaisesti.

5.3 Toiminnan painopistealueet

Painopiste 1: Sää ja turvallisuus: yhteiskunnan sääherkkyyteen reagoiminen

Suomalaisen yhteiskunnan sääherkkyys on jatkuvasti kasvanut, mikä vaikuttaa toimintoihin esimerkiksi tie-, raide-, lento- ja meriliikenteessä, energiahuollossa, pelastustoimissa sekä useilla elinkeinoelämän lohkoilla. Tämä lisää Ilmatieteen laitoksen palvelujen kysyntää:

- Yhteiskunnan toimivuuden tukeminen haastavissa sää- ja merioloissa.
- 24/7-perusteiset sää-, vesi-, ilmasto- ja meripalvelut.
- Toiminta turvallisuusviranomaisena, varautuminen ja valmius.
- Tuhkan, savujen ja vaarallisten aineiden leviämisen valvonta.
- Julkisin varoin tuotettujen tietovarantojen avaaminen vapaaseen käyttöön.

Painopiste 2: Ilmastonmuutos ja yhteiskunta: tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen osalta tarvitaan tutkimustietoa ilmastonmuutoksen ja sääilmiöiden yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista ja aktiivista ilmastonmuutosviestintää. Ilmatieteen laitos on johtava ilmakehän ja merien fysiikan osaaja Suomessa:

- Päätöksenteon tuki: osallistuminen YK:n ilmastopaneelin IPCC:n, Arktisen neuvoston ja Itämeren suojelukomission ilmastonmuutoksen arviointiraporttien asiantuntijatyöhön.
- Ilmastonmuutoksen uhkatekijät ja mahdollisuudet Suomelle.
- Sään ja ilmaston talousvaikutukset.
- Ilmastokeskus.
- Ilmastomallien ohella panostetaan kasvihuonekaasujen tutkimukseen ja tutkimusinfrastruktuuriin (erityisesti ICOS).

Painopiste 3: Itämeri ja arktiset alueet: lisääntyneisiin ympäristöriskeihin vastaaminen palveluja kehittämällä

Meriliikenteen kasvu Itämerellä ja Suomenlahdella lisää öljy- ja kemikaalihaverien ympäristöriskejä mikä edellyttää meripalveluja kehittämistä osana laitoksen tuotantojärjestelmää sekä luonnononnettomuuksien varoitusjärjestelmää (LUOVA). Syntyvillä palveluilla voidaan kattaa myös Arktisen alueen palvelutarpeita.

- Meriturvallisuus (sää, aallokko, jää ja pinnan korkeus).
- Itämeren ja Arktisen alueen muutokset ja sää- ja meriturvallisuuspalvelut.
- Ilmaston ja merien vuorovaikutukset.
- Laivaliikenteen päästöt ja niiden leviäminen.

Painopiste 4: Liikenne ja energia: Älyliikenteen edistäminen

Älyliikenne on liikennepolitiikan uusi painopiste, jonka toteuttamisessa Ilmatieteen laitoksen osaamisen ja tuotantojärjestelmän hyödyntäminen on avainroolissa. Laitos suuntaa toimintaansa seuraaville alueille:

- Liikenteen sujuvuus ja turvallisuus osana älyliikennettä.
- Päästöjen ilmanlaatu- ja ilmastovaikutukset.
- Uusiutuva ja vähäpäästöinen energia.

Painopiste 5: Inhimillistä pääomaa kehitetään.

- Ilmatieteen laitoksen henkilöstöstrategialla vaikutetaan positiivisesti työnantajakilpailukykyyn ja työyhteisön energian ja ilon lisäämiseen ja osaamisen varmistamiseen.
- Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman.

6. TULOSTAVOITTEET 2014–2018

Toiminnalliset tulostavoitteet

	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Tavoite 2015	Tavoite 2016	Tavoite 2017	Tavoite 2018
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA						
Ennusteiden osuvuus						
Lämpötilaennusteiden osuvuus 1vrk, %	83,5	84	84,5	85	85	85
Lämpötilaennusteiden osuvuus 2-5vrk, %	71	71	71,5	72	72	72
Sateen ennustettavuus etukäteen, tuntia	100	102	104	104	104	104
Tuulivaroitusten osuvuus 1-2 vrk, %	78	78,5	78,5	79	79,5	79,5
Lentopaikkaennusteiden osuvuus, %	88	89	89	89	89	89
Palvelujen toimitusvarmuus						
Sää- ja meripalveluiden toimitusvarmuus, %	98	98	98	98,5	98,5	98,5
Asiakastyytyväisyys						
Sidosryhmien tyytyväisyys (asteikko 1-5)	4	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Asiakastyytyväisyys (asteikko 1-5)	4	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Tutkimus						
Kansainvälisesti ennakkotarkastetut artikkelit, lkm	260	270	280	290	300	300
Ulkopuolinen tutkimusrahoitus, 1 000 euroa	11 000	11 300	12 300	14 400	15 500	15 500

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS						
Työn tuottavuuden kehittyminen, %	1	1	1	1	1	1
Kokonaistuottavuuden kehittyminen, %	2	2	2	2	2	2
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	100	100	100	100	100	100
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	91	100	102	102	102	102
Yhteisrahoitteisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	50	50	50	50	50	50

7. TOIMINNAN RAHOITUS

Toiminnan painopisteet on asetettu ja rahoitus on kohdistettu toimenpiteisiin siten, että tulostavoitteet on mahdollista saavuttaa vuoden 2014 talousarvion ja vuonna 2015 peruslaskelman mukaisella rahoitustasolla.

1 000 euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bruttomenot	68 860	65 563	66 263	67 193	66 916	66 916
Bruttotulot	23 084	18 300	20 300	23 400	24 500	24 500
Nettomääräraha	45 776	47 263	45 963	43 793	42 416	42 416

8. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

- Ilmatieteen laitoksen tulossopimus on laadittu hallituskaudeksi vuosille 2012–2015 ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.
- Liikenne- ja viestintäministeriön ja Ilmatieteen laitoksen väliset tulosneuvottelut järjestetään keväällä 2014, jolloin käsitellään viraston laatimaa ennustetta tulostavoitteiden saavuttamisesta.
- Ilmatieteen laitos toimittaa ministeriölle puolivuotisraportin vuosikellon aikataulun mukaisesti. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa myöhemmin puolivuotisraportointia koskevat tarkemmat ohjeet.
- Ilmatieteen laitoksen raportoi vuoden 2014 toiminnallisesta tuloksellisuudestaan toimintakertomuksessa, joka on osa tilinpäätöstä. Vuodelle 2012–2015 asetettujen tulostavoitteiden toteutumista käsitellään tulosneuvotteluissa keväällä 2014. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton Ilmatieteen laitoksen vuoden 2014 tilinpäätöksestä.
- Ilmatieteen laitoksen tulee olla yhteydessä ministeriössä viraston tulosohjaajaksi nimettyyn henkilöön (hallitusneuvos Rita Linna) välittömästi, mikäli asetettujen tavoitteiden saavuttamisen havaitaan vaarantuvan. Toiminnan rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä viraston tulee olla yhteydessä myös ministeriön talousyksikköön (neuvotteleva virkamies Tuija Päivärinta). Toiminnansuunnittelussa huomionotettavien asioiden etenemisestä Ilmatieteen laitos raportoi ministeriölle puolivuotisraportoinnin ja tulosneuvottelujen yhteydessä.

- Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Merja Kyllönen
Liikenneministeri

Petteri Taalas
Pääjohtaja
Ilmatieteen laitos

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö

Marko Viljanen
Hallintojohtaja
Ilmatieteen laitos

LIITE: Seurattavat mittarit

SEURATTAVAT MITTARIT

LIITE

	Ennuste 2013	Ennuste 2014	Ennuste 2015	Ennuste 2016	Ennuste 2017	Ennuste 2017
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA						
Ennusteiden osuvuus						
Lämpötilaennusteiden osuvuus 1-5vrk, %	72,5	73	73	73,5	74	74
Luova-tiedotteiden osuvuus, %	72,5	72,5	73	73,5	73,5	73,5
Luova-tiedote ennustettavuus, tuntia	22	22	22	22	22	22
Palvelujen toimitusvarmuus						
Sääennusteiden toimitusvarmuus, %	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5
Varoitusten toimitusvarmuus, %	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5
Asiakastyytyväisyys						
Viranomaisten asiakastyytyväisyys, asteikko 1-5	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Liiketoiminnan asiakastyytyväisyys, asteikko 1-5	3,9	3,9	3,9	3,9	4,0	4,0
Kansalaisten asiakastyytyväisyys, asteikko 1-5	3,8	3,9	3,9	3,9	4,0	4,0
Tutkimus						
Julkaisuaktiivisuusindeksipisteet	13 500	14 000	14 500	14500	14500	14500

	Ennuste 2013	Ennuste 2014	Ennuste 2015	Ennuste 2016	Ennuste 2017	Ennuste 2017
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA						
Budjettirahoitetun henkilöstön määrä, htv	415	419	418	396	376	376
Ulkopuolisella rahoituksella palkattujen määrä, htv	280	271	270	290	310	310
Laitoksen henkilöstön määrä yht., htv	695	690	688	686	686	686
Henkilöstön työtyytyväisyys, asteikko 1-5	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman seuraaville kolmelle osa-alueelle: 1) innostava johtaminen ja esimiestyö, 2) osaamisen kehittäminen ja uudistuminen ja 3) henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky		Suunnitelma laadittu				